

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

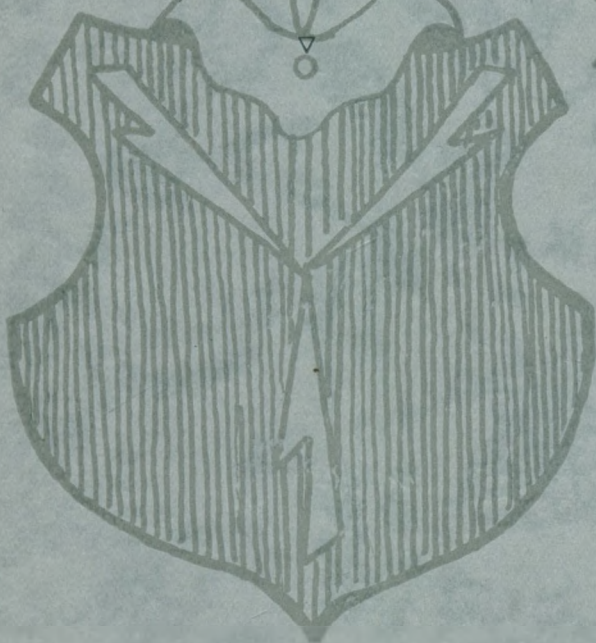
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FRANTS FAYE KALTENBORN

SLEKTEN
KALTENBORN

NORGE

FRANTS FAYE KALTENBORN

SLEKTEN
KALTENBORN

I

NORGE

▽

Kongsberg Dagblads trykkeri
1964

INNHold

	Side
Forord	3
Kilder	4
Fortegnelse over inngiftede familier	5
Slektshistorie	6
Fra Tyskland over Danmark til Norge	12
Slektens våpen	14
Kaltenborn i andre land	16
«Die drei Treuen auf Kaltenborn»	16
Linje I som begynner med oberst Fredrik Gustav Maximilian Kaltenborn	19
Linje II som begynner med generalmajor Carl Fredrik Ferdinand Wilhelm Albrecht Kaltenborn	29

FORORD

For de fleste er det vel slik at når man har passert de 50 eller kommet litt opp i årene, tenker man mere i perspektiv enn man har gjort før. Det vil da ofte vise seg at interessen for slekten, og for samhörigheten innen slekten, melder seg med større styrke enn før. Jeg kom for noen år siden til å tenke på at det kunde være morsomt og kanskje også til senere glede og utbytte for familien om noen samlet og nedtegnet det stoff som måtte finnes. Da slekten ikke er så stor eller rommer særlig vanskelig stoff og da det ikke godt kunne bli tale om en offentlig utgave av verket, våget jeg å gi meg i kast med oppgaven. At slekten i Norge i de senere år har fått flere mannlige skudd på stammen og ikke ennå er i ferd med å utdø, har virket som en ekstra inspirasjon under arbeidet.

Som amatørgenealog har jeg nødvendigvis måttet sette meg inn i regler og systematikk for et slikt arbeide, og har herunder hatt glede og hjelp av *Ingeborg Flood*: «Liten håndbok i ættegransking» og *Cato Krag-Rønne*: «Ættegransking. Momenter til en første orientering». Når det gjelder selve stamtavlen har jeg benyttet listeformen med innrykningssystem, men har kunnet tillate meg en noe enklere nummerering generasjonsmessig enn den vanlige. Jeg har også ellers tatt meg visse «dikteriske» friheter når jeg har ment at det ikke kunne skade fremstillingens form eller dens sannferdighet.

Bakerst i boken vil man finne endel ubeskrevne blade. Meningen er at de skal kunne anvendes til en fortsatt ajourføring etterhvert som slekten skrider frem og fornyes, og til notater av familiære begivenheter.

Kongsberg, oktober 1964

Fr. F. Kaltenborn

KILDER

Vanligvis er det en slektsgranskers oppgave å splitte det mørke som måtte hvile over slektens fortid, og som oftest er dette mørke mere ugjennomtrengelig jo lenger tilbake i tiden han kommer. Hvis det gjelder en norsk slekt vil hans viktigste kilder være kirkebøker, rettsprotokoller, skifteoppgjør og personlige optegnelser av enhver art. Gjennom dette stoff må han da søke å finne frem til forfedrene, deres personalia og historie. Dette arbeide byr nok på skuffelser og ofte uoverstigelige vanskeligheter. Men når det krones med held må det sikkert være både morsomt og stimulerende.

Når det gjelder Kaltenborn-slekten er jeg på mange måter blitt spart både for de sorger og de gleder som jeg her har nevnt. Jeg har nærmest gått til dekket bord når det gjelder de rene personopplysninger frem til 1912, og har i første rekke bygget på:

1. Min tippoldefar, *general Carl Friedrich von Kaltenborns stamtavle*, nedtegnet omkring år 1780, og 5. april 1786 sendt den danske genealog Bertouch. Kaltenborns optegnelser finnes i samlingen: Bertouch's korrespondance med Adelen, i Rigsarkivet i København. Optegnelsene er kortfattede.
2. *Den tyske Gothakalender, Teil A. Jahrgang 1937.*
(Gothakalenderens kontorer, kartotek og arkiv i Berlin ble betydelig skadet ved bombing under siste verdenskrig).
3. *Haagen Krog Steffens: Norske Slægter 1912.*

Jeg har ellers funnet endel stoff av interesse såvel i Statsarkivet i Oslo som i Riksarkivet både i Oslo og i København. Samtaler eller korrespondanse med familiemedlemmer (Lisbeth og Lillemor Kaltenborn, Moss, Ferry Kaltenborn, Bergen, lektor Ferd. Otto Kaltenborn, Oslo, direksjonssekretær Carl Fredrik Kaltenborn, Oslo, Aagot Grieg, Oslo, forfatteren Nils Lie, direktør Aars-Nicolaysen, Oslo og direktør Christian von Kaltenborn-Stachau, Bad Homburg, Tyskland) har gitt meg morsomt og inspirerende stoff. Jeg takker alle for den hjelp og støtte jeg har fått.

Andre kilder:

Claus Pavels: Dagboksopptegnelser 1812—21.
Ludvig L. Daae: Det gamle Christiania.
Conradine Dunker: Gamle Dage.
M. Haffner: Generalstaben 1814—1914.
Fr. Sinding-Larsen: Den norske krigsskoles historie.
Olai Ovenstad: Militærbiografier.

INNGIFTEDE FAMILIER

Ameln	Hesselberg	Paulsen
Amundsen	Hjortdahl	Platou
Armauer-Hansen	Holmboe	Plesner
Bataille	Holst	Rosenkrantz
Beichmann	Hyldmo	Rustad
Bjelland	Haaland	Røthing
Bjørge	Irgens	Schjøtt
Bjørnstad	Isachsen	Schlegel
Brodtkorb	Jersin	Sinding
Bruun	Johannesen	Siewers
Brøgger	Kjølseth	Sivertsen
Cappelen	Kloed	Smith-Sivertsen
Ellefsen	Knuth	Stenersen
von Erpecom	Kobberstad	Stoud
Eriksen	Koren	Søyland
Falsen	v. Krogh	Taralrud
Faye	Larsen	Teilman
Figenschou	Lie	Trampe
Giertsen	Lorentz	Troye
Gjævert	Lous	Traae
Grieg	Lunde	Taasen
Grimelund	Lütken	Walle-Hansen
Grung	Mowinckel	Wallenborn
Grønstad	Müller	Weedon
Gaarder	Myhre	Wetlesen
Halstensen	Maartmann	Wilhelmsen
Hansen	Nielsen	Willumsen
Hanson	Nørgaard	Zackariassen
Hanssen	Olsen	Aars-Nicolaysen
Heiberg	Patric	

SLEKTSHISTORIE

Kaltenbornslekten er en urgammel, tysk-evangelisk og adelig slekt som opprinnelig antas å ha hørt hjemme i fyrstendømmet Meissen (porselensindustri, ved Elben, nordvest for Dresden). Det er imidlertid SCHLESIEEN som er familiens egentlige arnested.

De personopplysninger m.v. fra slektens forhistorie som gis i det følgende, er de samme som finnes i Gotha-kalenderen (Gothaisches Genealogisches Taschenbuch der Adeligen Häuser) Teil A, 36. Jahrgang 1937, og jeg har funnet at jeg uten betenkeligheter av noen art, må kunne legge dem til grunn. Avdøde arkivar Haagen Krog Steffens har i sin «Norske Slægter» (1912) enkelte opplysninger som ikke faller sammen med Gothakalenderens. Jeg vet ikke hvor han har dem fra. I sitt forord tar han ethvert forbehold m.h.t. feil eller unøyaktigheter.

Av gamle offentlige protokoller (fra Meissen og Schlesien) fremgår at brødrene Ulricus, Johannes og Heinrich de Kaldenborne samt Conradus de Kaldenburne den 25. mai 1265 var vitterlighetsvitner ved en donasjon i Meissen til et kloster ved navn Buch. Den 9. mai 1307 var Michael Caldborno vitne ved Allods Ganzehubels opprettelse av testamente til fordel for et nonnekloster i Trebnitz i Schlesien. Ved offentlig kunngjøring 8. september 1314 meddeles det at Otto de Kaldynborne er blitt skifteforvalter (Erbvogt) i Kanth i Schlesien. Hans sønnesønn Johannes eller Hans som undertegner med navnet *von Kaltenborn* var også skifteforvalter i Kanth. Han var født i 1413 og døde 1441 og var gift med Margarethe von Falkenhayn.

Den stamtavle som nå foreligger, begynner med Kaspar von Kaltenborn auf Godewitz, født 1522. Hans sønn, Kaspar von Kaltenborn, født 1550, eide godset Stachau, syd for Breslau, og var gift med Barbara von Kreckwitz. Hans sønn Georg som døde i 1649, «Herr auf Rossnovice», var gift med Hedwig von Bavor. De hadde 3 sønner som under kong Ferdinand III (1608—57, fra 1637 tysk-romersk keiser) ble ophøyet i friherrestand med tilnavn «von Stachau und Rati-bor». (Ned gjennom tidene ble formen «Kaltenborn-Stachau» eller «Kaltenborn von Stachau» vanligvis benyttet, men fikk ikke offentlig godkjenning før 21. februar 1898 ved en såkalt «høyeste kabinetsordre». Disse navneformer har aldri vært brukt utenfor Tyskland).

Den eldste av de 3 sønnene, Georg Albrecht, «Herr auf Tschöplowitz und Wasserjentsch», som døde i 1671, var gift 2 ganger. I sitt første ekteskap — med Sophie von Kotulinski — hadde han sønnen Georg Albrecht von Kaltenborn-Stachau død 1713, — som er stamfar til den norske linje av slekten, og i sitt annet ekteskap (med Eva von Rüdiger) sønnen Wilhelm Gustav von Kaltenborn-Stachau som er stamfar til den preusiske linje. Georg Albrecht eide Ostrowine og Tschöplowitz gods (ved arv) og — i fellesskap med halvbroren Wilhelm Gustav — også eiendommen Wasserjentsch.

Georg Albrecht von Kaltenborn-Stachau giftet seg i Ottaschine i Schlesien den 3. mai 1672 med Marie Helene von Lüttwitz. Hun overlevet sin mann. De hadde 2 sønner:

1. *Frantz Albrecht* (1690—10/8 1758), kommandør for et dansk grenaderkorps, dansk generaløyntant. Han var født i Hundsfeld i Schlesien, men døde i København. Ugift.

2. *Gustav Maximilian*, død 1774, Oberstallmeister, Breslau, gift med Helene Gottliebe Eleonore von Gartz und Ritzau. Sønn:

Carl Friedrich von Kaltenborn, født i Breslau 4/8 1723 og død i Christiania 20/3 1800. Han ble i 1746 fenrik i sin forannevnte farbrors grenaderkorps i København og i 1774 major ved Det Søndenfeldske Infanteriregiment i Norge og bodde noen år i Drammen. Ved sin død i 1800 var han general og sjef for 1ste Agershuusiske Infanteriregiment. Han var i 1776 naturalisert som dansk borger. Omkring 1770 deltok han med danske leietropper i østerrikernes, Maria Theresias krig mot tyrkerne, og ble såret av en kule fra fienden. Han ble for sin tapperhet tildelt den østerrikske utmerkelse «Den røde fjær» som ennå finnes i slektens besiddelse.

Kaltenborn var den første sjef for 1ste Agershuusiske regiment som var ett av de 10 norske regimenter som ble opprettet 1789 som et ledd i Fredrik V.s norske hærordning.

I sitt ekteskap med *Sophia Catharina von Lorentz* (født i København 1754 og død sammesteds 1820) hadde Carl Friedrich von Kaltenborn 3 barn:

1. *Louise Caroline*, f. 1780 i Schleswig, død i Christiania 1866, g. m. sorenskriver senere stiftamtman i Christiansand *Carl Valentin Falsen*, stortingsmann i en rekke perioder og også stortingspresident. (1787—1852).

2. *Friedrich Gustav Maximilian Kaltenborn* (1782—1859), oberst og adjutant hos kong Carl Johan. Se slektstavlen og biografi nedenfor.

Fra ham nedstammer Linje I i Norge.

3. *Carl Friedrich Ferdinand Wilhelm Albrecht Kaltenborn* (1785—1832), generaladjutant og sjef for generalstabten, kabinettsskammerherre. Se slektstavle og biografi nedenfor.

Fra ham nedstammer Linje II i Norge.

Som nevnt foran giftet oberstløytnant Carl Friedrich Kaltenborn seg (i 1779) med den danskfødte Sophia Catharina von Lorentz. Da han opprinnelig var tysk borger og tysk offiser som hadde latt seg verve i Danmark, måtte han ha kongelig konsesjon for å kunne gifte seg med henne. Jeg gjengir her både konsesjonen og hans søknad om enkepensjon for hustruen, — begge deler fotografisk og i oversettelse.

Fotografisk gjengivelse av Concession beroende i Rigsarkivet, København, (akter fra Finansdepartementet):

«Vi CHRISTIAN den SYVENDE af Guds Naade til Dannemark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsteen, Stormarn, Dijtmarschen og Oldenburg m.m.: gjør vitterligt, at Vi, efter allernaadigst Ansøgning allernaadigst have concederet og bevilget, saa og herved concedere og bevilge, at Vor Elskelige, Velædle, Velbyrdige Carl Friedrich von Kaltenborn, Vores Oberst Lieutenant ved Vort Syndenfieldske Infanterie Regiment udi Vort Rige Norge, maa indlade sig udi Ægteskab med Jomfrue Sophia Catharina von Lorentz og samme Ægteskab, saafremt ingen anden Forhindring haves, ved præstelig Copulation lade fuldbyrde. Forbydende alle og enhver fornævnte Personer fri udi saa Maade Hinder eller Forfang at gjøre; under Vor Hyldest og Naade. Skrevet paa Vort Slot Christiansborg i Vores Kongelige Residence Stad Kiøbenhavn den 19 September 1778.

Under Vort Kongelige Signet.

(L. S.) «Loco Sigilli» (i segls sted).

Efter Kongelig allernaadigst Befaling.

Franch.

Schultze.

Pentz.

Stauge.

In fidem:

P. Koss, Auditeur.

Concession

For Oberst Lieutenant von Kaltenborn
at gifte Sig med Jomfrue von Lorentz.

T. Wium

Fotografisk gengivelse fra:

Enkekassesag 632 — Finansdepartementet — Rigsarkivet, København.

Pro Memoria.

«Da ieg agter at indtræde udi Ægteskab med Frøken Catharina von Lorentz og efter den medfølgende fidimerte Copie af den Kongelige allernaadigste Dispensation, vil forsikkre Hende, om ieg, førende Hun, skulde bortkaldes, en aarlig Pension af 200 Rd., saa oversender ieg herved de udi Fordørd. af 30. Augustii 1775 med befalede Attester, saavel over Hendes som min Alder og Helbred, med ydmygt Begiæring, at den Kongelige Direction vilde behage saasnart som muligen, at paakiende disse Bevisernes Gyldighet, og dernæst at give mig Underretning, hvor stoer en Summa ieg haver at indskyde, paa det at min tilkommende Kiæreste efter min Døed kan erholde ovenmeldte Pension.

Slesvig den 15. Maj 1779.

C. F. Kaltenborn.

N° 632

Pro Memoria.

Ich erachte es in dem mei. C^ol^og^o Lib
 und Froden Catharina. v. L^orentz v^o
 often den m^ost^olygende f^ordim^ola Copie
 of den Kongl^o abkommandirte Dispen
 sation vil forfalden. H^ond^o i en ing^o f^ordim^o
 H^ond^o f^ordim^o best^oat^o i en m^ost^oly Pen
 sion of 200 R^o f^ordim^o i en f^ordim^o
 de i de Lovord. of 31° Aug^ost^o 1775 and
 best^oat^o de l^ott^oer f^ordim^o H^ond^o
 f^ordim^o i en H^ond^o v^o H^ond^o and i^o d^o m^ost^oly
 B^og^oering, at den Kongl^o Direction vil
 de best^oat^o f^ordim^o f^ordim^o i en m^ost^oly, at
 p^ordim^o de v^ordim^o B^og^oering H^ond^o f^ordim^o
 de m^ost^oly at gen^o m^ost^oly B^og^oering, f^ordim^o
 i^o d^o en H^ond^o i en f^ordim^o at i en H^ond^o,
 f^ordim^o de at i en best^oat^o de B^og^oering
 i en H^ond^o best^oat^o de m^ost^oly Pen
 sion.

Köpenhamn den 15° Maj 1779.

Fr. Kallentorn.

1722. orig. n.
 1754. orig. t.
 756 X
 729 52 1/2
 7050

17. May
 mg
 No. 1665-1694
 et ad venturans 27. 11. 79.

Slekten Kaltenborns mannlige medlemmer har i fremtredende grad vært offiserer (landoffiserer) eller jurister, og da fortrinnsvis dommere (der er bl.a. 3 generasjoner sorenskrivere i Norge). Der finnes ellers sjømenn, ingeniører, forretnings-, assuranse- og bankmenn, en apoteker og en lektor. Av yrker som ikke finnes representert, er preste- og lægeyrket og i nyere tid er det heller ikke noen av dem som har drevet med jorddyrking eller skog. Såvidt vites har ingen av dem satt spor etter seg i det politiske liv. Enkelte av dem har lagt for dagen kunstneriske anlegg og interesser uten at det har ført til noe varig eller bemerkelsesverdig. Der foreligger intet som tyder på at noen Kaltenborn — i ethvertfall ikke i Norge — har hatt særlige anlegg eller tilbøyeligheter når det gjelder å samle seg gods eller gull. På den annen side synes de ikke å være blottet for initiativ og arbeidsglede. Som forfattere — på det faglige eller skjønnlitterære område — kan de ikke sies å ha ytet bidrag av mere varig betydning, heller ikke på det rent vitenskapelige felt når man ser bort fra militærvitenskapen. Når det gjelder den rent samfunnsmessige innstilling eller holdning kan man — hvis det er mulig å foreta noen generalisering — si at slektens medlemmer er og har vært, preget av sund borgerlighet og konservatisme. Revolusjonære tendenser av noen art, er såvidt vites ikke kommet tilsyne.

Av mannlige Kaltenborn i Norge, er der for tiden ca. 20. Det er ikke mange og de bor også forholdsvis spredt. Noe slektssamhold — utover den nærmeste familie — har det derfor vanligvis ikke vært. I juni 1953 møttes imidlertid slekten til en festlig sammenkomst i villa Granberg i Oslo. Deltagere som kunde melde seg, omfattet ikke bare personer med navnet Kaltenborn og deres ektefeller, men omfattet også personer hvis mødre var født Kaltenborn. Av de ca. 70 som da kunne komme på tale, møtte 49. Det ble en riktig vellykket familiefest. I taler og innlegg ble slektens historie nærmere dokumentert og belyst. Selvbestaltet festkomite var lektor Ferdinand Otto Kaltenborn, bankfullmektig Carl Fredrik Kaltenborn og kriminalsjef i Oslo Frants Faye Kaltenborn.

FRA TYSKLAND OVER DANMARK TIL NORGE

Godset eller eiendommen Stachau ligger, eller lå, som nevnt, syd for Breslau, og her har slekten Kaltenborn hatt sitt hjem i henved 300 år. Så sent som i 1910 levde der en Kaltenborn på eiendommen, og banksjef Peter Kaltenborn, død i Sarpsborg 1933, har besøkt ham. Det ble senere fortalt at vedk. Kaltenborn på Stachau skulde ha vært noe engstelig, til å begynne med, for at den norske gjest var kommet for å gjøre krav på godset. Hans engstelse var utvilsomt ugrunnet.

Slektens arnested befinner seg altså bak jernteppet, men der er neppe noen Kaltenborn der nå. Ved Potsdamkonferansen i 1945 ble det bestemt at områdene øst for Oder og Neisse (og dermed også Schlesien) skulle høre under polsk administrasjon. Av den tyske befolkning (nær 4 millioner) ble nesten alle fordrevet eller de flyktet. Jeg har (både i 1959 og i 1962) gjort henvendelser til Utenriksdepartementet for å få om mulig nærmere opplysninger, men med — beklageligvis — negativt resultat. De nåværende polske myndigheter er ikke særlig samarbeidsvillige når det gjelder opplysninger om en gammel tysk adelig familie. Kaltenborn-medlemmer i forbundsrepublikken Tyskland kan heller ikke gi opplysninger og kjenner ikke til at der i 1945 eller senere er kommet noen Kaltenborn til Tyskland.

Der knytter seg unektelig særlig interesse til slektens utvandring fra Tyskland til Danmark og derfra senere til Norge. Den foran nevnte Frantz Albrecht K. (død 1758) antas å være kommet til Danmark i året 1712 og hans brorsønn Carl

Friedrich K. (som i 1746 var blitt fenrik i onkelens grenaderkorps i København) kom til Norge i 1774 (som major ved Det Søndenfeldske Infanteriregiment).

Det kunne muligens ligge nær å tro at danskene har søkt assistanse hos tyskerne for videreutdanning av soldater og befal. På grunnlag av en slik formodning har jeg rettet en henvendelse til Forsvarets Krigshistoriske Avdeling, Oslo, som (i skriv av 30. juni 1958) uttaler:

«Avdelingen kan dessverre ikke gi anvisning på noen litteratur som belyser danskernes eventuelle bruk av tyskere for opplæring og utdanning av befal og soldater. Forholdet var vel i sin alminnelighet at de europeiske lands hære på 16—1700-tallet rent undtaksvis hadde en helt nasjonal karakter. Krigeryrket ble — både når det gjaldt offiserer og menige — betraktet som et slag spesialhåndverk som ga muligheter for tjeneste i mange land, og som kunne åpne vei til ære og velstand for den som hadde lykken med seg og som var særlig stridsdyktig og sterk. Krigeryrket ble nok dessuten av mange høyaktet som en mannlig idrett.

Det var dengang ikke uvanlig at dansk-norske menn trådte i fremmed tjeneste både som offiserer og menige. Og omvendt søkte utlendinger tjeneste i Danmark—Norge.

Det synes tvilsomt om Deres antagelse av at danskene søkte bistand hos tyskerne for utdanning og opplæring av soldater eller befal, også kan omfatte Kaltenbornslekten fra Schlesien, som innvandret til Danmark—Norge omkring år 1700. Fra 1675 sorterte så å si hele Schlesien under Østerrike, d.v.s. under keiseren (Leopold). Denne var katolsk og forfulgte hårdt de mange protestanter i Schlesien. Det er ikke usannsynlig at det nettopp er denne religionsforfølgelse som ligger til grunn for at Frantz Albrecht von Kaltenborn søkte bopel i Danmark omkring år 1700. Der kunne forfulgte protestanter regne med en viss forståelse og velvilje.

Ved årsskiftet 1699—1700 brygget det opp til krig mellom, på den ene side Danmark, Russland og August av Sachsen-Polen, og på den annen side Sverige og Holstein-Gottorp. Det var nettopp på den tid et særlig behov for en styrking av de militære kadrer i Danmark—Norge.

For vurdering av spørsmålet ville det være av interesse å få vite om der foreligger noen opplysning om at Frantz Albrecht von Kaltenborn hadde noen stasjon i Sachsen-Polen på veien fra Schlesien til Danmark.

Det er sannsynlig at Deres tipoldefar Carl Friedrich von Kaltenborn kom til Danmark hovedsakelig fordi han hadde sin onkel der fra før. Han ble jo straks (1746) fenrik i farbrorens grenaderkorps. Ved Karl XII's mellomkomst ble de protestantiske menigheter i Schlesien fra 1707 straks stillet noe friere. Full religionsfrihet fikk imidlertid ikke Schlesien før i 1742 da storparten av dette landet ble stått til Preussen.

Den Krigshistoriske Avdeling i Oslo skrev imidlertid om denne sak også til Hærstabens Krigshistoriske Arbejder, København, som i juli 1958 uttalte:

«Ved reorganiseringen af den danske hær under «den store nordiske krig» i året 1712 nøjedes man ikke med at omordne og styrke de bestående afdelinger ved nye utskrivninger og hvervninger alene, — thi, som skik og brug var dengang — overtog kongen efter forudgående forhandlinger et udenlandsk regiment, i nærværende tilfælde fra Sachsen-Meiningen. Dette regiment reduceredes dog, på grund af manglende tilslutning, til en bataillon under oberst O. C. Callenbergs kommando.

Som tjenestegjørende officer i denne Sachsen-Meiningske bataillon er det overveiende sandsynligt, at Frantz Albrecht von Kaltenborn har ladet sig hverve til tjeneste i Danmark ved bataillonens opprettelse i 1712, og ved hvilken han sees at have stået fra den 15. februar samme år.

Når Carl Friedrich von Kaltenborn i 1746 stod som Fændrik i Grenaderkorpset synes årsagen at være ligetil, idet hans slægtning — Frantz Albrecht — da stod som kommandør for korpset. (Kongen var chef). Om de to officerer har haft spesielle private grunde — religiøse el. lign. — til at gå i fremmed (dansk) tjeneste, kan ikke påvises. Men iøvrig var det jo meget almindeligt, at tyske — såvel som andre — officerer i de tider lod seg hverve til fremmed, herunder dansk, krigstjeneste. Der er intet fundet som kan bekrefte antagelsen af at de danske myndigheter tilkalte tyske (udenlandske) militære til hjelp ved den militære utdannelse, men at ikke så få, på eget initiativ, lod seg hverve til dansk krigstjeneste.

SLEKTENS VÅPEN

I Domsarkivet i Breslau (nå Wroclaw i Polen) finner (eller fantes tidligere) en gjengivelse av det personlige segl som Erbvogt Johannes von Kaltenborn (Erbvogt i Kanth) benyttet omkring året 1340. Dette segl bærer slektens våpen: «Tre plogjern i sølv med spissene vendt mot hverandre i rødt felt, — jernenes egg er på det nedre jern vendt mot høyre, på de to øvre jern er eggene vendt nedover. På hjelmen en voksende naken jomfru med flagrende blondt hår og med armene støttet til hoftene».

Våpnet fremtrer senere (fra hvilket tidspunkt vet man ikke) i noe endret form. Jomfruen er nå kledd i rødt og har trange sølvermer og langt gyldent hår. I høyre hånd holder hun en grønn gren med tre røde roser med gullfrøhus, i venstre en lignende med 3 hvite roser. Selve våpenskjoldet som tidligere hadde den vanlige heraldiske form: et rektangel på høykant, avrundet nedentil, gjengis nå med begge sider innbuet øverst og med spissform nederst.

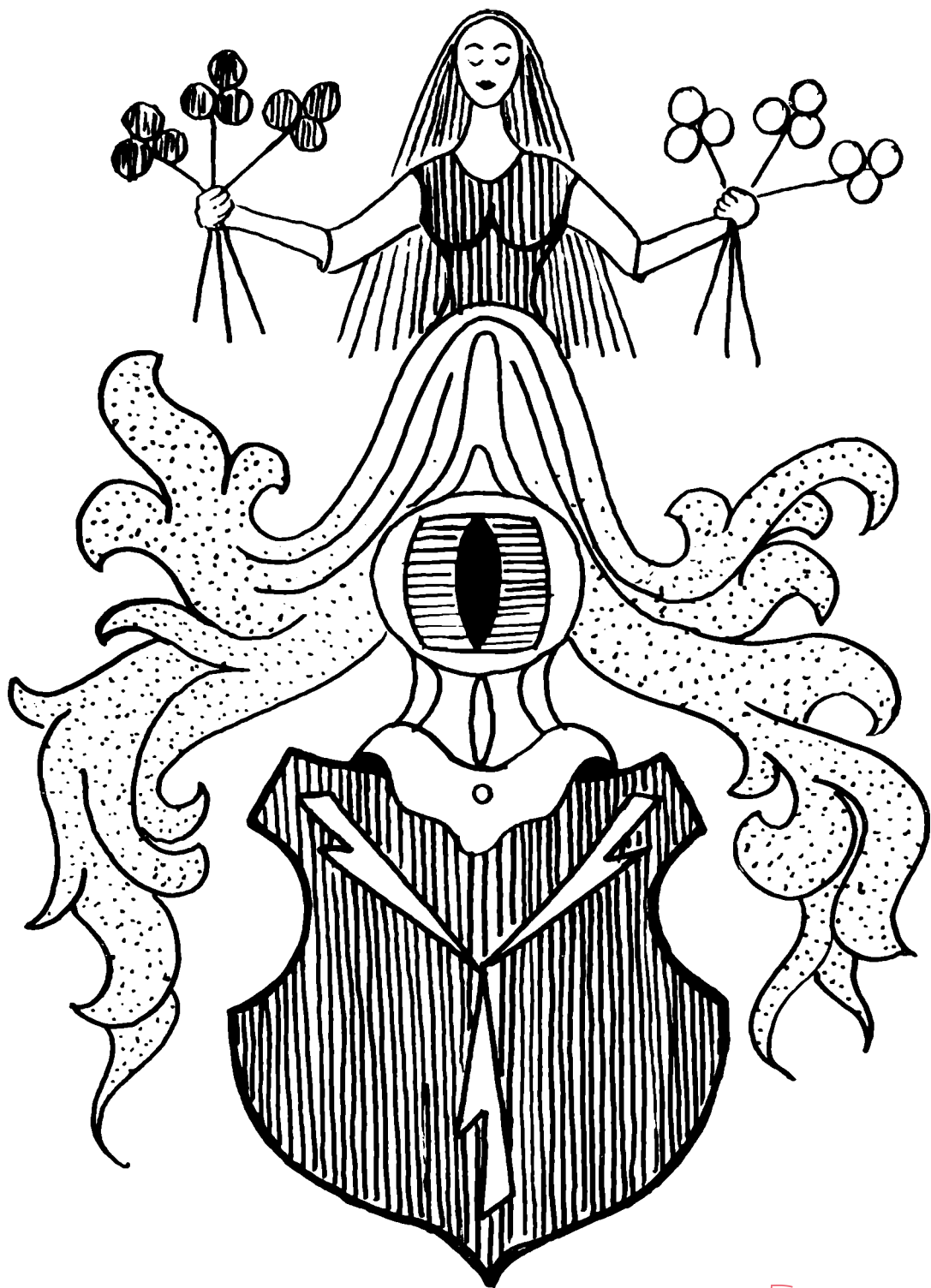
Kaltenborn på norsk er «kold kilde». Et gammelt sagn hvis opprinnelse er ukjent og som kanskje bør mottas med noen skepsis, beretter følgende som er egnet til å kaste lys også over slektsvåpnets symbolikk:

En polsk greve trengte sammen med vepnede banditter inn over tysk grense, plyndret, herjet, brente og øvet vold mot befolkningen i en liten landsby. Da også byens nonnekloster var truet, var der 3 brødre som samlet byens behjertede menn og tok kampen opp med røverne. De rustet seg med landsens redskap og tilfeldige våpen. En av brødrene drepte greven med et plogjern, banden ble fordrevet og klostret var reddet. I klostret var en helsebringende kilde og sagnet sier videre: «Dort lief ein klarer kalter Born, und deshalb erhielten die drei Bauer den Namen von Kaltenborn». Jomfruen på slektsvåpnet skulde da symbolisere klostrets renhet og uskyld og de 3 plogjern de 3 brødre og deres våpen i den heroiske kamp.

Såfremt denne beretning overhode har noe for seg, ligger det nær å tro at det her dreier seg om de tre forannevnte brødre Ulricus, Johannes og Heinrich de Kalddenborne som bodde i Meissen omkring året 1265. (Slektsvåpnet med de 3 plogjerr: har jo som nevnt vært i bruk i året 1340).

— — — — —

Arkitekt *Schak Bull*, Bergen, har i 1953 (han var da 95 år), skåret og farvelagt våpnet i tre. Et eksemplar tilhører fru Aggi Armauer-Hansen, f. Kaltenborn, et annet soren skriver Fr. F. Kaltenborn.

KALTENBORN I ANDRE LAND

I TYSKLAND er slekten nå meget fåtallig, men samtlige bor i Vestsonen. Christian von Kaltenborn-Stachau, født 1931, gift, og meddirektør i et tysk flyselskap, og som bor i Bad Homburg (nær Frankfurt am Main) forteller i et brev (som jeg fikk fra ham i mai 1958) at der kun er 6 mannlige Kaltenborner i Tyskland nå. Disse er foruten ham selv og hans ugifte bror, etpar farbrødre og hans da nettopp fødte sønn, Konrad Ullrich. En farbror, fhv. løytnant Ernst von Kaltenborn-Stachau, f. 1886, er farmer i Vest-Afrika, og en annen farbror er den i U.S.A. kjente radio-kommentator Hans von Kaltenborn (se om ham nedenfor).

I ØSTERRIKE finnes nå ikke lenger noen Kaltenborn. Generalfeldmarschall *Carl Wilhelm Friedrich von Kaltenborn*, Wien, født omkring 1860, og hans eneste sønn *Kurt von Kaltenborn*, født 1900 (gift i 1940, men barnløs) er nå begge døde. Da jeg med min frue var på studiereise i Wien høsten 1933, var vi gjentagne ganger sammen med dem begge i feldmarschallens hjem og traff også dennes smukke og elskverdige, irskfødte frue. Hun var adskillig yngre enn sin mann. Han hadde meget interessant å fortelle fra sitt militære liv og da særlig fra den tid han tjenestegjorde som adjutant hos keiser Franz Joseph og fulgte denne på reiser i dobbeltmonarkiet. I 1934 måtte han — for fortsatt å kunne oppbevare full pensjon og ikke bare 50 % av denne — flytte fra sitt elskede Wien og til sitt tidligere militære distrikt som — etter første verdenskrig — var blitt tsjekkisk område. Han døde i 1935 i byen Brno (nær den tsjekkisk-østerrikske grense).

I U.S.A., nærmere bestemt New York, bor *Hans von Kaltenborn*, f. i Milwaukee, U.S.A. 1878, verdenskjent journalist og radiokommentator gjennom mere enn en menneskealder, hvis spesialområde er dagsaktuelt stoff fra det utenrikspolitiske felt verden over. I forbindelse med sitt virke har han foretatt utallige reiser, også i Europa, og har herunder intervjuet fremtredende statsoverhoder eller statsmenn. Han er gift med *Olga von Nordenflycht* (tysk men av svensk avstamning) og har med henne en sønn *Rolf von Kaltenborn*, ca. 40 år gl. Hans von Kaltenborns far utvandret til U.S.A. fra Tyskland, omkring 1870.

«DIE DREI TREUEN AUF KALTENBORN»

Under et opphold i Berlin i september 1933 kom jeg i en bokhandel, ved en ren tilfældighet, over en liten heftet trykksak på 69 sider, med tittel «Die drei Treuen auf Kaltenborn». Den ble innkjøpt umiddelbart. Boken som er utgitt i 1923, hører til serien «Flemmings Bücher für jung und alt» utgitt av friherre Börries von Münchhausen (1874—1945), tysk lyriker, ikke identisk med den berømte skøneforfatter av samme navn, som døde i 1797. Som forfatter av boken oppgis Carl Ferdinands som formentlig er et pseudonym. Forlag: Flemming und Wiskott Verlag A. G., Berlin.

«Die drei Treuen auf Kaltenborn» er en romantisk beretning, nærmest et helte-epos. Skueplassen er en ensomt beliggende egn i Vorder-Eifel i Rheinland-Pfalz (nær grensen til Luxemburg). «Die Herren von Kaltenborn besaßen seit grauen Tagen ein Burg in der Vorder-Eifel». Personene er slottets eller borgens eier, Heinrich von Kaltenborn, som har vært enkemann i 14 år, hans 15-årige datter Mechthild, som er enearving, den handledyktige husholderske Annefey, huslæreren Lambert og Mechthilds venn Reinold, mølเลอร์ens sønn. Tiden er 1793 og de nærmeste måneder etter den franske konge, Ludvig den 16des henrettelse i Paris. Sværmer av emigranter, franske adelsmenn, og i deres kjølvan lommetyver, svindlere og eventyrene, oversvømmer Rheinland og Eifel, og noen av dem invaderer også slot-

tet. Heinrich von Kaltenborn er eldet og svak og innlater seg med okkupantene og fester sammen med dem, de andre imøteser utviklingen med engstelse og forferdelse. Da det ryktes at franske militære avdelinger nærmer seg slottet, flykter von Kaltenborn sammen med sine nye venner til kurfyrsten i Koblenz, men får ikke med seg sin datter. Mechthild vil bli på sin post og forsvare slottet sammen med Reinold, Lambert og Annefey. Særlig Lambert viser seg som en enestående strateg, og også som en fremragende skytter, og etter lengere tids beleiring må franskmennene gi opp og slottet er reddet. Reinold får sin Mechthild og også slottet. Den franske regjering har lagt beslag på alle gods som har tilhørt flyktninger som har hatt forbindelse med emigrantene, og Reinolds far har kjøpt slottet. Om Heinrich von Kaltenborns senere skjebne hører vi intet.

Jeg har senere i Berlin forgjeves søkt nærmere opplysninger om bokens forfatter, med henblikk på å få vite om beretningen bygger på noe autentisk, eller om det hele er oppspinn. Forlaget Flemming und Wiskott eksisterer ikke lenger.

Jeg har i 1962 gjort en henvendelse til Stadtverwaltung Koblenz som i sitt svar opplyser at Kaltenborn i dag er en liten landsby med 35 innbyggere, beliggende i kommunen Ahrbrück i Rheinland-Pfalz. Den har sitt navn etter borgen Kaltenborn som imidlertid ikke lenger eksisterer. Ruinene av borgen er fjernet engang i det 19. århundrede.

Christian von Kaltenborn-Stachau, Bad Homburg, forteller i et av sine brev, at han først engang i 50-årene ble klar over at der i Vorder-Eifel, Rheinland-Pfalz, var en landsby ved navn Kaltenborn. Senere har han besøkt den flere ganger. Også han forteller at slottet er borte, men at den kirken som i 1835 er bygget i landsbyen, delvis er bygget av sten fra det forlatte slott.

Han har ellers bragt på det rene at den første Kaltenborn dukket opp i Eifel-distriktet omkring 1341, nemlig Reinhard von Kaltenborn, i 1366 Heinrich von Kaltenborn og i 1382 Gerlach von Kaltenborn. Den siste Kaltenborn som bodde der var Peter von Kaltenborn og han døde i 1564. Von Kaltenborn-Stachau er tilbøyelig til å mene at «Die drei Treuen auf Kaltenborn» er ren fiksjon, men at det ikke er utelukket at de kaltenbornere som har bodd i egnen, hører til vår familie og at en av dem kan ha utvandret fra Eifel til Meissen og senere til Schlesien hvorfra slekten stammer. Det omvendte er forøvrig like sannsynlig, altså at en Kaltenborn har utvandret til Eifel fra Meissen eller Schlesien. Beklageligvis kan det ikke — uten nye og vidløftige granskinger — bli tale om annet enn gjetninger.

LINJE I

Fredrik Gustav Maximilian von Kaltenborn

født i Schleswig 29. juli 1782, død i Christiania 10. juli 1859. Landkadett 1791 mot en årlig betaling av 150 Rigsdaler, og fenriks ansiennitet fra den dag han fylgte 14 år (1796). Fenrik i Søndenfjeldske Infanteriregiment 1799, fra år 1800 overført til Det norske Jægerkorps, secondløytnant 1801, overført til Det norske Livregiment i Danmark 1802, premierløytnant 1803, kaptein 1808, kompanisjef i Det norske Livregiment 1809, major 1815, ordonansofficer hos Kronprinsen s.å., ridder av Sverdordenen 1818, oberstløytnant i armeen 1828, 1ste officer i generalstaben s.å., adjutant hos kong Carl Johan 6/1 1834, oberst 5/10 1835. Meddelt avskjed i nåde 13/10 1851.

Den norske krigsskole i Christiania som fra 1804—20 ble kalt «Det Kongelig Norske Landcadett Korps» mistet i 1816 sin ansatte sjef, oberst Diderich Hegermann. I sine Dagbogs-Optegnelser for 1816 (under 12. juni) uttaler den senere biskop Claus Pavels: «Den ældre Kaltenborn (det er oberst Fredrik Gustav K.) siges at skulle blive Cadetchef i Hegermanns Sted. Han skal være den eneste Mand i Landet ved hvem Corpsets Tab nogenlunde kan oprettes». Det ble imidlertid ikke ham, men en annen (oberst Nicolay Lomann von Krog).

Oberst Kaltenborn hadde — ved siden av sin militære beskjeftigelse — litterære og kunstneriske interesser og var en habil tegner og maler. En rekke av hans etterlatte tegninger og akvareller, de fleste av dem med landskapsmotiver fra det østlige Norge (såsom «Andaaen ved Eidsvold») er i behold hos medlemmer av slekten.

Kaltenborn var Christiania Kunstforenings første formann. Ved valg på foreningens styre på stiftelsesdagen 13. november 1836 fikk stadskonductor Grosch 19

stemmer, lektor Schweigaard 18, slotsintendant Linstow 15, oberst Kaltenborn 13 og maleren Johs. Flintoe 13 stemmer. På et styremøte noen dager senere ble Kaltenborn valgt til formann. Han ble året etter avløst av megler Poul Winge og etter ham igjen kom dikteren Johan S. C. Welhaven. I Kunstforeningens jubileumsskrift i 1936 er opplyst at Kaltenborn «ydet bidrag» til foreningens første malerutstilling. Det sies ikke noe om hva bidraget bestod i. Han var på det tidspunkt bestyrer av Christiania Tegneskole.

I «Magazin for Naturvidenskaberne» for 1823, hefte 3, finnes en artikkel om Den botaniske have på Tøyen. Havens tilblivelse skyldes ikke minst den fremragende bygartner Siebke (omkring 1816). Her sies det: «— man skylder oberstløytnant Fred. von Kaltenborns udmærkede Godhed at man blev i Stand til at lade følge den i Kobber stukne Plan over Haveanlægget med Katalogen».

Oberst Kaltenborn ble i 1825 innvalgt som medlem av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab i Trondhjem.

Kaltenborn giftet seg i København 17. desember 1809 med *Henriette Caroline von Schlegel*, født i København 26. februar 1786, død i Christiania 13. juni 1838. Hun var datter av dansk kammerråd Heinrich von Schlegel og hustru Siegfrieda.

Kaltenborn bodde i noen år på Gaustad gård i Vestre Aker, men flyttet engang omkring 1825 til Kirkegaden 18 i Christiania. Fru Kaltenborn hadde — i likhet med sin mann — interesse for kunst og litteratur og deres hjem ble i noen år litt av et samlingssted for den intellektuelle og litterære krets i Christiania. Både Ingemann og Oehlenschläger og den unge Welhaven har vært gjester der. Kaltenborns eneste datter *Caroline* var en god venninne av forfatterinnen Camilla Collett og det er nok tenkelig at Welhaven og Camilla har møtt hverandre hos Kaltenborns. *Caroline Kaltenborn* som var født i Christiania 21. august 1812 og døde sammesteds 24. april 1885, var ugift. Hun var en klok og myndig dame, og som «tante Caroline» betydde hun meget for familien.

Blant Caroline Kaltenborns etterlatte ting er også en førsteutgave (1877) av Camilla Colletts «Fra De stummes Lejr». Titelbladet har følgende dedikasjon: «Til min inderlig kjære Caroline sendes først av Alle denne Bog, fra C. C.»

Hennes bror og Kaltenborns eneste sønn var:

Carl Fredrik Gustav Kaltenborn, f. i Lyngby i Danmark 2. oktober 1810, cand. jur. 1834, 1834—53 sekretær og fullmektig i Finansdepartementet, 1853—59 foged i Gudbrandsdalen, og fra 1859—84 sorenskriver i Mellom-Gudbrandsdalen. Døde i Lillehammer 19. januar 1892. Om hans hustru og barn se nedenfor.

Som sorenskriver bodde Kaltenborn på gården Heggerud i Sør-Fron, gnr. 53, bnr. 1. Gårdens innmark var da ca. 50 da. og den produktive skog er i dag ca. 300 da. Vånings- og uthus er bygget omkring 1860, og hadde et trivelig innbygget tun. Gården hadde — og har fremdeles — seter på Golå i Gudbrandsdal. Heggerud eies nå av Asmund Wadahl som også driver sommerpensjonat i senere oppført bygning. Eiendommen som var sorenskrivergård til i året 1898, ligger like ved Harpefoss st.

Engelskmannen J. S. Shepard som i tiden omkring 1870 flere ganger besøkte Norge, foretok sommeren 1872, sammen med en venn, en kombinert fot- og karjoltur i Norge. De besøkte bl.a. Gudbrandsdalen og traff her gamle venner, Mr. and Mrs. Lund, et dansk-engelsk ektepar som ferierte i Sør-Fron. Sammen med Lunds var de en aften i stort selskap hos sorenskriver Kaltenborns på Heggerud. Fra dette

selskap gir Shepard i sin bok «Over the Dovrefjelds» (London 1873) følgende pusige beretning (i nærværende forfatters oversettelse):

Herr Kaltenborns bolig lå midt i en vidstrakt krets av store våningshus. Soren-skriveren, en fin og elskverdig gammel herre, tok imot oss foran hovedinngangen, sammen med 3 staute sønner (han hadde i alt 5 sønner). Bak dem igjen befant seg en mengde mannlige gjester. Gjestene var nemlig i rask ferd med å ankomme, og omfattet på det nærmeste alle mere fremstående folk i distriktet. Der var doktorens sønn og datter, og doktoren er en betydningsfull person når de er så sjeldne som på landet i Norge. Videre var fogdens nevø der, mens vi dessverre ikke fikk fornøyelsen av å treffe fogden selv. Han var, viste det seg, ikke riktig frisk og av samme grunn kom heller ikke hans 2 niecer. De viste seg senere å være identiske med de to unge damer hvis fotgjengerprestasjoner vi hadde beundret da vi var i Romsdalen. Stasjonsmesteren på Listad var også blant gjestene, samt prestens datter som tok prisen som selskapets skjønnhet. Endelig var der etpar besøkende fra hovedstaden og en rekke ungdommelige representanter for solide gudbrandsdalske bondeslekter. Pyntet som de var for anledningen, ville de ikke ha gjort skam på en Parisersalong. De fikk oss unektelig til å betrakte med noen skepsis vårt eget farverike antrekk for ikke å snakke om våre drabelige turstøvler.

Vi ble først ført inn i mottagelsesrommet og her var da damene forsamlet. Alle kjente hverandre, bortsett fra oss to fremmede, og presentasjoner var overflødige. Den likefremme og hyggelige måten som de hilste oss på, fikk oss straks til å føle oss hjemme. Bretter med te ble båret rundt. Når man hadde sikret seg sin kopp, gikk man videre inn i neste rom. Her satt da husets frue, i en krans av døtre (2) og deres venninner. Disse fungerte forøvrig som vertinner og bød rundt mengder av bakverk (bl.a. honningkake) som bordet bugnet av.

De norske unge piker var naturlige og charmerende — uten å være egentlig vakre hadde deres ansikter et i høy grad nydelig og kvinnelig uttrykk. Ingen av dem var i stort toalette (påkledt eller upåkledt til overdrivelse slik som vi ofte ser det hjemme i England). Lyse billige mousselineer lot til å være i skuddet. Hvis noen av de yndige skapninger var en smule mindre smakfullt antrukket, har de et rimelig krav på at vi lar de landlige forhold som de levet under, bære skylden for dette.

Allesammen var åpenbart glad for å få en anledning til å tale med engelskmenn. Mange av dem prøvde å lære seg litt engelsk, noen enkelte av dem var påfallende flinke. Vi på vår side fikk rik anledning til å hjelpe dem med vår unektelig brysomme og innviklede uttale. En av de sprogmektige var saksførerdatter fra Sognefjorden og vi oppfattet nok så raskt at hun var forlovet med vertens nesteldste sønn (Oversetterens anm.: Saksførerdatteren, Inga Olsen, giftet seg 24. mai året etter med Nils Fredrik Kaltenborn, nesteldste sønn, forretningsmann). Hun hadde tilbragt siste vinter i Lofoten, et sentrum for torskefiskeriene på den norske vestkyst, nær Malstrømmen, og ga oss en interessant beretning derfra. Til tross for at solen fra november til februar bare viste seg 3 a 4 timer daglig, hadde de åpenbart hatt en morsom tid med akning og skøyte løp utover dagen, mens de lange vinterkveldene ble fordrevet med fest og moro.

Så ble en stor stue med franske vinduer ut til haven, ryddet av noen av herrerne. De tyngste møblene ble helt fjernet, mens stolene ble stuet sammen langs veggene. Nå skulle der åpenbart danses. Noe piano var ikke å oppdage og heller ikke noen fiolinist, til gjengjeld noe ganske nytt når det gjelder dansemusikk: en bondegreng med et noe usivilisert ytre og utstyrt med et gammeldags trekkspill. Dette trakterte han med stor styrke, og gjorde — gudskjelov — vår forhånds nedvurdering av instrumentet tilskamme.

The Spillemands tilsynekomst var signal til full aksjon. Man fant seg sin partner og ganske snart var ca. 20 par i livlig dans utover gulvet. Det var en munter scottish eller Rheinländer som de kaller det her. De mest foretrukne danser var ellers galopp, vals, «tempete», kvadrilje (ikke som hos oss) og kotiljong. Den siste ble danset i den franske utgaven, med muntre innslag med kort, skjerv o.s.v.

De dansende utfoldet større energi og kraft enn vi kunne ha ventet oss. Det norske lynne preges ellers av treghet og flegma. Alle lot til å danse for dansens skyld og bortsett fra ett eller to av parene, var der ingen synlige tegn til flirt eller forlibelse slik som vi er vant til det hjemme. Pausene var fri for konversasjon eller promenering. Kavaleren fulgte sin dame til en eller annen ledig stol, hvoretter han raskt satte kurs for bufeen med forfriskninger, åpenbart for å gjenvinne ny styrke.

Nordmennes hengivenhet for ordtaket «taushet er gull» ble morsomt demonstrert når de valgte sin dansepartner. Kavaleren tok fast sikte på den damen han ønsket å sikre seg, og tok oppstilling foran henne, stram som en soldat under parade. Så plutselig: et raskt bukk eller rykk, som om han uventet fikk et elektrisk støt. Damen på sin side virket som om hun også fikk et sjokk, spratt raskt opp (avslag forekom ikke), stakk sin arm inn i hans og så hvirvet de bort i trengselen.

Vi hadde egentlig ikke lyst til å danse og foretrakk tilskuerens rolle. Fra en døråpning, såvidt mulig nær punch-serveringen, observerte vi begivenhetene. Vår vert som tross sine fylde 60 år, trådte dansen like dyktig som noen annen, hentet oss imidlertid frem fra vår tilbaketrukkne tilværelse. Vi bad for oss og pekte på våre tungt armerte støvler. En av sønnene foreslo at vi skulle prøve endel av hans fot-tøy. Vi fulgte ham på hans værelse og ble raskt utstyrt med hvert vårt par springstøvler. Disse hadde imidlertid det draw-back at de var ca. tre nummere for store. Vi var i virkeligheten ikke helt klar over om våre føtter befant seg inne i støvlene eller utenfor.

Mens vi nølte litt med å velge den dame som vi ville bære med vår dans og samtidig omhyggelig memorerte en norsk oversettelse av formularen: «May I have the pleasure» o.s.v., ble vi plutselig befridd for alle valgets problemer. En herre med en dame i hver arm sto foran oss og spurte hva vi beundret mest, roser eller liljer. Vi forsøkte ikke å skjule at vi foretrakk roser. Han forestillet oss så for den av de to damer som best kunne lignes med en rose. Selv beholdt han liljen og forsvant med henne. Slike muntre påfunn for presentasjon gikk stadig igjen utover kvelden. Kanskje denne skikk med fordel kunne innføres i England, til glede ikke minst for våre «jomfruer av ubestemmelig alder» som under den mindre flatterende betegnelse «wall-flowers» hensitter ensomme og forsømte i våre ballsaler.

Da vi hadde danset i 2 a 3 timer, ble middag proklamert og nå toget alle inn i et annet rom. Her var det dekket til et ekte norsk festmåltid (både hva angår rettenes antall og deres kvalitet). Ved bordet var der imidlertid ikke plass til mer enn halvparten av gjestene. Denne vanskelighet ble raskt ryddet av veien, og det på en måte som unektelig bragte noen forvirring inn i våre forhåndsbegreper om norsk høflighet. Mottoet «Place aux dames» ble fullstendig ignorert. Etterat kavalere hadde ledsaget sine damer hen til festbordet og hjulpet dem med valget av deres yndlingsretter, enten det nå var fisk, kjøtt eller fugl, satte de seg, herrerne, uten videre ned ved bordet. Damene derimot, med tallerken i hånden, retirerte og ordnet seg som best de kunde, med bord, stoler og sofaer i de tilstøtende rom.

Middagen var såvisst ingen lett eller luftig historie, med småretter, geleer og dønslags. Nei, dette var et kraftig og solid foretagende, varmt og rykende og mot-tatt med utilsløret anerkjennelse av gjester av begge kjønn. Man måtte nå uvilkårlig

tro at samtlige var i ferd med å udyktiggjøre seg for en hvilkenksom helst senere yttelse eller anstrengelse. Men måltidet ga dem åpenbart fornyede krefter, for dansen begynte igjen og vedvarte til ut i de små timer, med små behagelige avbrytelser, såsom jordbær eller «muldebær» med fløte.

Det sterke kjønns mest ettertraktede forfriskning var åpenbart brennevinspunchen, unektelig en ganske kraftig kost en varm julinatt. De nødvendige ingredienser var plasert på et bord i hallen. Her var man dessuten begunstiget av kjølig natteluft fra den åpne inngangsdør. Etter hver dans var der en jevn strøm av herrer bort til bordet med dets rekker av glass. Pipene ble tendt og så ble man stående der inntil musikken kalte til fornyet aksjon. Nordmennene må tåle adskillig. Det var nemlig ikke ubetydelige mengder punch som ble fortært denne natt. Den enkelte skålte uavbrutt med de nærmeststående, og klinket med glassene på den franske eller tyske måten. Der var stadige forsøk på å trekke oss to fremmede inn i dette ritual. Vi nærret imidlertid ingen ambisjoner m.h.t. å leve opp til Iagos karakteristikk av engelskmennene som «store begersvingere». Vi nippet derfor forsiktig til glasset ved hver skål istedenfor å imøtekomme den gjestfri invitasjon til å drikke ut til deres ære.

Litt før kl. 3 begynte oppbruddet. Hestene ble sælet og vognene kjørte frem. Samtlige medlemmer av familien Kaltenborn var nå på pletten for å se oss vel av gårde. Etter at nå alle gjester hadde trykket samtlige familiemedlemmer i hånden, bragte vi så vår søndagsaften-underholdning til en avslutning.

Hva vi her ærlig og redelig har fortalt, vil utvilsomt bli litt av et sjokk for våre hjemlige moralister, og de vil nokså raskt begynne å snakke om «sabbatsbrudd». Det får så være. Her er ikke stedet for nye drøftelser av gamle strids-spørsmål om søndagens helligholdelse. Vi skal bare innskytte at nordmennene er minst likeså stolte av sine protestantiske skikker som vi er det av våre, og det norske folks moralske og religiøse standard kan fullt ut måle seg med vårt lands. Når vi i Norge kom inn på disse ting og bl.a. fortalte om en engelsk søndags drepende ensformighet (for ikke å snakke om en skotsk søndag), fikk vi stort sett det samme svar, nemlig at de ikke hadde noen anelse om at engelskmennene var så dumme».

— — — —

Sorenskriveren på Heggerud, Carl Fredrik Gustav Kaltenborn giftet seg i Christiania 30. desember 1841 med *Ulrikke Elisabeth Kloed*, født i Fredrikstad 15. mai 1816, død i Gudbrandsdalen 1. juli 1866. Hun var datter av skipskaptein og megler Niels Borthig Kloed og hustru Anna Hedvig, f. Sinding. (Hennes brorsønn var operasanger og sangpedagog Wilhelm Kloed (1855—1929)). Kaltenborns hadde 7 barn:

1. *Albrecht Gustav Kaltenborn*, f. i Christiania 2. februar 1844, død i Flekkefjord 13. september 1929, cand. jur. 1866, sakfører i Sør-Fron fra 1875 til 1892, (etter at han i noen år hadde vært fullmektig hos sin far) sorenskriver i Lofoten (bopel Kabelvåg) fra 1892—98 og i Flekkefjord fra 1898—1918. Gift i Drøbak 30. mai 1891 med *Thora Henriette Isachsen*, f. i Drøbak 14. oktober 1865, datter av skipskaptein Nils Isachsen og hustru Cecilie, f. Sivertsen, og en søster av major og polarforsker Gunnar Isachsen (1868—1939). Barn:
 - a. *Karl Fredrik Gustav Kaltenborn*, f. 10. november 1893, bankfullmektig i Paris, gift 1925 i Paris med *Elisabeth Nielsen*, født i Drammen 4. mai

- 1901, datter av grosserer Frantz Nielsen og frue Klara, f. Andersen, Drammen. Kaltenborn døde i Norge i august 1940. Barn:
1. *Inger Louise*, f. i Paris 13. desember 1926, g. 13. mai 1951 i Drammen med cand. theol. *Hans Kristian Hyltmo*, f. 17. desember 1923 i Nordfjordeid, skolebestyrer i Tana, bopel Seida i Tana. Barn:
 - a. *Elisabeth Hyltmo*, f. 3. oktober 1954 i Oslo.
 - b. *Per Kristian Hyltmo*, f. 10. juni 1961 i Oslo.
 2. *Karl Fredrik Kaltenborn*, født i Paris 6. mai 1932. Student. Knyttet til MRA-bevegelsen, Caux-sur-Montreux, Sveits.
- b. *Gudrun Cecilie*, f. i Kabelvåg 4. februar 1895, død i Kr.sand 12. februar 1962. Ugift.
- c. *Karen Elisabeth*, f. i Kabelvåg 8. mars 1896, g. 6. september 1934 i Oslo med bestyreren av Statsbanenes Reisebyrå, *William Johannes Wilhelmsen*, f. 13. februar 1880, død i Oslo 5. mai 1963. Datter:
1. *Kari Ragnhild*, f. 27. april 1936, student. Cand.real. 1964. Statsmeteorolog.
- d. *Nils Frithjof Kaltenborn*, f. Kabelvåg 1. april 1898, skipskaptein, i de senere år rederi Klaveness & Co., Oslo. Bor i Flekkefjord. Utskrevet fenrik i Marinen i London 1943, løytnant 1944 og kapteinløytnant 15. mai ved vedkommende flåteenhets ankomst til Oslo fra England. Ble under krigen med det skip han førte (M/S Siljestad) torpedert i Atlanteren den 14. mai 1942, ble reddet den 15. mai av jugoslavisk skip S/S Cupa, men torpedert påny samme dag og påny reddet. Gift i Los Angeles 20. april 1931 med *Aasta Haaland*, f. i Nes pr. Flekkefjord 13. februar 1904, datter av lærer og kirkesanger, Andreas Haaland og frue, f. Larsen. Barn:
1. *Nils Albrecht Kaltenborn*, f. i Flekkefjord 19. februar 1935, sivilingeniør, Kjeller pr. Lillestrøm.
 2. *Jan Petter Kaltenborn*, f. 3. juli 1937, død i Flekkefjord 4. mai 1941.
- e. *Albrecht Gustav Kaltenborn*, f. i Nes pr. Flekkefjord 3. juli 1900. (Eg pr. Kristiansand).
- f. *Frants Faye Kaltenborn*, f. i Nes pr. Flekkefjord 15. juli 1901, cand. jur. 1924, dommerfullm. i Namsos 1924—26, advokatfullm. Drammen 1926—29, politifullm. Steinkjer 1929—30 og i Aker 1931—41, avskjediget sept. 1941 av «minister» Jonas Lie, sjef for Det norske Rikspolitikorps i Sverige 1943—45, kriminalsjef i Oslo 1945—54, sorenskriver i Numedal og Sandsvær, Kongsberg, fra 1954. Gift i Eggedal 7. aug. 1932 med *Ragnhild Kobberstad*, f. i Chra. 10. mai 1907, datter av direktør for Den Tekniske Skole i Oslo, Nils de Lange Kobberstad og frue, f. Røthing. Barn:
1. *Otto Ferdinand Kaltenborn*, f. i Oslo 2. juni 1935, bor i Oslo, sivilingeniør, g. 5. juli 1958 med *Anne Margrethe Lunde*, f. 1. august 1935, datter av lagmann Kristian Lunde og frue Gudrun. Barn:
Bjørn Petter Kaltenborn, f. 10. september 1960.
 2. *Nils Peter Kaltenborn*, f. i Oslo 24. desember 1946.
2. *Niels Fredrik Kaltenborn*, f. i Chra. 7. februar 1846, grosserer og fra 1895 innehaver av Joh. P. Olsens «Vareforretning» i Chra., død 9. desember 1928 på sin landeiendom «Ulfven» i Rygge pr. Moss. Gift i Chra. 24. mai 1873

- med *Inga Olsen*, f. i Chra. 11. desember 1847, død på «Ulfven» 26. april 1928, datter av sakfører Nils Falbe Olsen og frue Cecilie, Sogn. Barn:
- a. *Carl Fredrik Gustav Kaltenborn*, f. i Chra. 13. juni 1874, død 15. desember 1937, major, gift i Chra. 1. okt. 1901 med *Sophie Benedicte Rustad*, f. i Chra. 31. mai 1879, død 15. april 1951, datter av oberst og kabinettsskammerherre Hans Leopold Rustad og frue f. Cappelen. De bodde på Bygdø og hadde ingen barn.
 - b. *Peter Kaltenborn*, f. i Chra. 20. juni 1877, død i Sarpsborg 17. februar 1933. Banksjef i Arendal, Haugesund, Tromsø og Sarpsborg. Gift i Chra. 28. september 1908 med *Signy Brøgger*, f. i Stockholm 26. oktober 1885, død i Oslo 10. mai 1955, datter av professor W. C. Brøgger og fru Antonie, f. Siewers. Barn:
 1. *Carl Fredrik Ferdinand Kaltenborn*, f. i Oslo 19. desember 1909, direksjonssekretær i Chra. Bank og Kredittkasse, forfatter i 30-årene av flere underholdende kriminalromaner. Gift i Oslo 14. september 1937 med *Hildur Brodtkorb Søyland*, f. 14. september 1910, datter av kaptein Knud Maartmann Søyland og frue Lajla, f. Brodtkorb. Sønn:

Carl-Petter Kaltenborn, f. 21. desember 1943.
 2. *Else*, f. i Arendal 12. februar 1913, g. 4. april 1937 med skipsmegler *Karl Jørgen Bjørge*, f. 11. september 1912. Bopel Oslo. Barn:
 - a. *Siri Bjørge*, f. 28. juli 1940.
 - b. *Lilli Bjørge*, f. 16. oktober 1944.
 - c. *Signe Bjørge*, f. 30. april 1947.
 - d. *Else Bjørge*, f. 3. november 1950.
 - c. *Marie Elisabeth (Lisbeth)*, f. i Chra. 25. november 1878, død på «Ulfven» i Rygge 25. juni 1960.
 - d. *Louise Cecilie (Lillemor)*, f. i Chra. 12. april 1883, «Ulfven», Rygge pr. Moss.
3. *Axel Theodor Kaltenborn*, f. i Chra. 9. september 1847, død i Chra. 29. april 1907, apoteker i Farsund og i Sandefjord og senere til sin død i Christiania. Gift i Christiania 21. august 1884 med *Betty Walle-Hansen*, f. 17. august 1862, død i Oslo 1930. Barn:
 - a. *Betzy Marie*, f. 17. juni 1887, død 10. juni 1949 i Oslo, gift 21. desember 1908 med sekretær og cand. philol. *Egil Hesselberg Grønstad*, f. 26. november 1881 i Stockholm. Barn:
 1. *Ragnar Nicolai Kaltenborn Grønstad*, f. 9. august 1910 i København, cand. jur., gift 3. mars 1949 med *Elsa Teilman*, Drammen.
 2. *Liv Solveig Kaltenborn Grønstad*, f. 15. juni 1921 i Oslo, død i Oslo 16. juli 1928.
 - b. *Signe Theodora*, f. 9. juli 1889 i Halden, død 9. februar 1958 i Evanstone i U.S.A., gift 4. januar 1915 med arkitekt *Edor von Krogh-Hanson*, f. 2. juli 1883, død 4. juni 1944 i Evanstone, U.S.A.
 - c. *Harriet Caroline*, f. 13. januar 1891 i Chra., gift 1. mars 1918 med arkitekt *Freddy Kolstad*, Pittsburg, U.S.A. Barn:
 1. *Freddy Kaltenborn Kolstad*, f. 3. juni 1920, Pittsburg.
 2. *Harry Kaltenborn Kolstad*, f. 7. november 1925, Pittsburg.

- d. *Dagny Sigfrida*, f. i Chra. 17. november 1892, gift 1922 med skipsmegler *Reidar Willy Larsen*, f. 5. juni 1894, død 5. februar 1957. Barn:
1. *Liv Kaltenborn Larsen*, f. 15. januar 1923, journalist.
 2. *Sonja Kaltenborn Larsen*, f. 18. februar 1924, damefrisør.
 3. *Kjell Reidar Kaltenborn Larsen*, f. 5. januar 1933, ingeniør, gift i Oslo med sykepleierske *Sonja Wilhelmine Zackariassen*, f. 7. april 1931.
- e. *Anna Sophie (Annik)*, f. 29. aug. 1894 i Farsund, gift. 9. jan. 1916 med gårdbruker *Jon Bay Taralrud*, Ø. Toten. Barn:
1. *Odd Theodor Kaltenborn Taralrud*, disponent, f. 14. oktober 1916, Ø. Toten, gift 23. oktober 1944 med *Helga Bjørnstad*, Ø. Toten.
 2. *Alf Marius Kaltenborn Taralrud*, kjøpmann, f. 16. juli 1918, Ø. Toten, gift 23. mars 1944 med *Elsa Johannesen*, f. 9. november 1911 i Oslo.
 3. *Tor Gustav Kaltenborn Taralrud*, agronom, f. 22. oktober 1920, Ø. Toten, politibetjent i Oslo, gift 22. mai 1950 med *Julie Gjævert*, f. 4. november 1922, Ø. Toten.
 4. *Kai Fredrik Kaltenborn Taralrud*, disponent, f. 23. juli 1922, Ø. Toten, gift 23. mars 1950 med *Petra Gaarder*, f. 17. februar 1927, Ø. Toten.
 5. *Haakon Maximilian Kaltenborn Taralrud*, f. 16. november 1926, gårdbruker, Ø. Toten, gift 23. oktober 1954 med *Tove Kjølseth*, f. 27. oktober 1935, Ø. Toten.
- f. *Karen Henriette*, f. 6. mars 1896, gift 1917 med ingeniør *Finn Amundsen*, f. i Chra. 23. mars 1888. Skilt. Datter:
1. *Laila*, f. i Chra. 17. august 1918, gift med tømmerinspektør *Tore Taasen*, f. 2. juni 1917.
- g. *Lilly Therese*, f. 19. juni 1903, g. 1922 med revisor *Christian Fredrik Bruun*, f. 15. desember 1894, Oslo, død i Oslo 12. februar 1942. Sønn:
1. *Freddy Maximilian Kaltenborn Bruun*, f. 4. april 1923, fysioterapeut, g. 26. august 1944 i Oslo med *Edith Synnøve Eriksen*, f. 26. aug. 1924.
- h. *Carl Theodor Maximilian Kaltenborn*, f. i Chra. 16. mars 1906, døde i Oslo 8. juni 1928. Han var da elev av Oslo Tekniske Skole.
4. *Anna Hedvig*, f. 10. mai 1849, død 1934, gift med *Frithjof Lütken*, lensmann i Øyer, født 1846 og død 1887. Barn:
- a. *Lukas Fredrik Lütken*, f. 29. desember 1879, død 1922, direktør i rederi Klaveness, gift 10. mai 1905 med *Christine Margrethe Wetlesen*, f. 31. august 1880, død 15. mars 1963.
 - b. *Karl Gustav Lütken*, f. 31. desember 1880, død 27. mai 1958, assurance-direktør (Hygea), gift 30. oktober 1909 med *Nanna Nielsen*, død 10. mai 1962.
 - c. *Astrid Karoline Marie Lütken*, født 25. januar 1882, gift 8. mai 1908 med krigskommisær *Gabriel Faye Holmboe*, Tromsø, som var født 12. mai 1879 og døde 15. desember 1948. Hun bor i Oslo.
 - d. *Thor Kristian Lütken*, f. 28. september 1883, skipskaptein, bor i Oslo, gift 21. mars 1916 med *Emmy Paulsen*, født 27. november 1888.

- e. *Johan Caspar Lütken*, født 29. oktober 1884, bankfullmektig (Norges Bank), gift 3. juni 1916 med *Hildur Stenersen Müller*, født 31. januar 1893.
5. *Carl Ludvig Kaltenborn*, f. 11. september 1850, utvandret til U.S.A., kjøpmann i Chicago. Han var gift. Døde i 1916. Hans 2 sønner, Carl Gustav Kaltenborn og Alfred Theodor Kaltenborn er begge døde i løpet av de siste 4—5 år. Begge var gift og etterlater seg arvinger i U.S.A. Carl Gustav Kaltenborns frue er tyskfødt og heter *Julia Wallenborn*. Hun lever i Chicago, og forfatteren av denne bok traff både henne og hennes mann i Chicago høsten 1953.
6. *Ferdinand Emil Schlegel Kaltenborn*, f. 20. oktober 1854, bankassistent i Christiania, død 15. august 1907 av hjertelammelse etter hvepsestikk. Ugift.
7. *Sophie Augusta Elisabeth*, f. 18. desember 1855, død 1947, gift 15. juli 1885 med byfoged i Bergen *Johannes Stefanus Irgens Grieg*, f. 22. september 1856, død i Bergen. Barn:
- Elisabeth*, f. 8. august 1887, gift 8. august 1925 med bankkasserer *Arnt Halstensen*, f. 19. november 1884 (Bergen).
 - Alf Kaltenborn Grieg*, f. 17. januar 1891, sivilingeniør, innehaver av firma Alf K. Grieg, Oslo, døde i Oslo 14. november 1960.
 - Aagot Grieg*, f. 15. desember 1893, sekretær i Poststyret, Oslo, døde under et besøk i Bryssel den 19. september 1963.

LINJE II

Carl Fredrik Ferdinand Wilhelm Albrecht Kaltenborn,

f. i Drammen 7/11 1785, død i Christiania i. mars 1832. Eiev ved Den Mathematiske Skole i Christiania 1792—1800. Ved avgangseksamen i år 1800 var han en av de ialt 6 elever som fikk karakteren «Fortrinlig god». — Kom i tjeneste som Jæger i 1795. — Frikorps 3/10—1798. — Fenrik a la suite ved Norske Jægerkorps 1/6—1799. Fenrik ved samme korps 6/2—1801. — Tjenestegjorde fra 21/4—1802 ved Sjællandske lette Infanteribataljon. — Secondløytnant ved Norske Jægerkorps 26/11—1802. — Overført til 1ste Sjællandske Inf.regm. 4/3—1803. — Premierløytnant ved Jydske Skarpsk.korps og adj. ved Gen.kv.mesterstaben 10/6—1804. — I Holsten 1803—07. — Adj. hos guvernøren på Bornholm 1808. — Adjoint i Gen.kv.mesterstaben 3/6—1808. — Kapteins karakter 15/5—1810. — Overkomplett div.adj. og kaptein i samme stab 30/5—1812. Etter søknad avskjed fra dansk tjeneste 7/3—1814. — Kaptein og div.adj. i den norske gen.stab 22/5—1814, og fra samme dag kammerjunker hos kong Christian Fredrik. — Major og overadj. i Gen.staben (kommandør for gen.kommandoens stab) 21/10—1814. — Ridder av den svenske Sverd-Orden 27/7—1816. — Kammerherre hos dronningen 6/11—1816. Oberstløytnant i samme stilling 19/9—1817. — Kabinettskammerherre 10/8—1818. — Oberst i armeen 8/8—1820. — Gen.adj. 4/7—1823. — Medlem av Kungl. Svenska Vetenskapsakademien 1826 — Generalmajor og chef for Gen.staben fra 24/6—1828 til sin død i 1832. Han var medlem av Det Norske Selskab i København.

I et vitnesbyrd fra Krigsskolen sies det om Kaltenborn: «Han er munter av naturen, en ærekjær og veltænkende Eiev der udmærker sig ved rosværdig Flid og Arbeidsomhed». Ved sin militære begavelse, sin diplomatiske innsikt, sin energi og sin evne til utvungent å omgås mennesker, kom han til å spille en ganske betyde-

lig rolle, såvel i det militære liv som ved hoffet, og hans høyreiste og chevalereske skikkelse bidrog til å markere hans posisjon. Det berettes av en fru Munch hvor prektig han tok seg ut i sin lyseblå uniform med det brede silkegeheng om livet, og kongen — Carl Johan — skal ha sagt at Kaltenborn var like tapper som offiser som han var en farlig kvinnebedærer.

Høsten 1808 — krigsåret — var han adjutant hos guvernøren på Bornholm og ledet forsvaret av denne ø under meget ugunstige omstendigheter, og kong Fredrik VI satte stor pris på ham. Broch sier at brødrene Kaltenborn var 2 av stabens dyktigste offiserer og at det var beklagelig at de i så stor utstrekning måtte gjøre tjeneste i staben istedenfor å være med i linjene.

Som kammerjunker hos Christian Fredrik fra 22. mai 1814, kom Kaltenborn til å stå Christian Fredrik meget nær og ble en av hans personlige venner og fulgte ham på hans reiser omkring i landet. I 1816 ble han kammerherre ved hoffet og ved Carl Johans kroning i 1918 ble han utnevnt til kabinettskammerherre. Både han og hans bror Gustav pleiet å følge Carl Johan på dennes reiser, således også under reisene til Hafslund i Skjeberg som eides av statsråd Rosenkrantz. På Hafslund møtte Kaltenborn sin hustru, statsrådens datter Karen (se herom nedenfor).

Under felttoget mot Sverige høsten 1814 deltok Kaltenborn som kaptein og divisjonsadjutant i den norske generalstab og er flere ganger nevnt i major Lindbäck-Larsens verk: «Den norske hær og 1814».

Kaltenborn var med å stifte Militære Samfund i 1825 og tok selv initiativet til utgivelsen av «Norskt Militært Tidsskrift» hvis første hefte utkom i 1831.

Det var Kaltenborn som sammen med en annen norsk offiser, oberst Carl Schmettow, i 1814 overbragte den svenske konge beslutningen fra notabelforsamlingen på Eidsvold om at nordmennene ikke ville anerkjenne Kieltraktaten og at de selv ville velge sin konge. Kaltenborn fikk også andre delikate oppdrag. Det var således ham som overrakte forfatterinnen Conradine Dunker en personlig gave fra Carl Johan, et gullur med kjede.

Under krigen med England kom det ved en anledning til optøyer i Christiania. Nøden var stor og der var utstedt forbud mot utførsel av korn. Nå ryktes det at der ved bryggen lå et fartøy med korn, klar for utskipping. Byens politimester maktet ikke å holde befolkningen i ave og militær hjelp ble rekvirert fra garnisonen på Akershus hvor Kaltenborn da var visekommandant. Professor Ludvig L. Daae («Det gamle Christiania») forteller om dette og tilføyer at Kaltenborn — ved denne anledning — beklageligvis viste «en enestående uduelighet», fordi han forlangte at der skulle skytes. Det endte imidlertid godt og situasjonen ble bilagt gjennom forhandlinger. Det oppståtte rykte var da også et falsum.

Kaltenborn var i en årrekke et særdeles aktivt medlem av Det Dramatiske Selskab i Christiania, og har åpenbart været en hyppig benyttet og habil skuespiller under Selskabets mange dramatiske oppførelser. I denne forbindelse nevnes han ofte i biskop Claus Pavels Dagboksoptegnelser:

12. februar 1815: «Kaltenborn var Obersten (i Kruses «Arlechines Bryllup»). Det glæder mig at min Samvittighet frikjender mig fra den Synd Theaterdirecteuren begikk, da han tildelte ham denne rolle, istedenfor Fyrstens. Da Obersten imidlertid den meste Tid agerer Fyrste, saa var den høie og ædle Anstand hvis Lige jeg maaske aldrig har seet paa dette Theater, noget passende».

4. oktober: «Eenactstykket «Planen eller Soldater og Bønder» kjedede umanerligt, og det næsten alene ved det slette Spil. Havde Thulstrup spillet Obersten, Kaltenborn Lieutenanten og Schjøtt den gamle Husar, er jeg vis paa det vilde have moret særdeles».

29. november: Jungers sørgespill «Selim, Prinds av Algier». «Kaltenborn som Barbarossa hadde en rød Fløielskappe der foruden Besætningen kostede 1000 Rigsbankdaler. Kaltenborn seer jeg langt heller som europæisk Cavalier end som africanisk Tyran».

17. januar 1816: «Iaften opførtes «Edvard af Skotland». Kaltenborn var Edvard. — — — Kaltenborn med hans fyldige Figur og Ansigt, hvilket han i Mangel af Angest gav Barskhed, tog sig aldeles ikke godt ut, førend han kom i Lord Athols Klæder (hvilke i Forbigaaende ei bør være Uniform, da Athol slet ikke er Officier). Da havde han sin sædvanlige Værdighed og Anstand der klæder Prinds Edvard særdeles vel, og gjorde den Deeltagelse Damer viste ham, begriplig».

Kaltenborn døde i Christiania 1. mars 1832, bare 46 år gammel. Fra hans begravelse 8. mars s.å. gjengir Morgenbladet følgende: «Idag Middag jordfæstedes Generalmajor Kaltenborns Levninger. Uagtet han havde frabedet seg militaire Honneurs og Ceremonier ved sin Jordefærd, blev den dog høitideligen udført af de skjønssomme og sørgende Medborgere. Offiserene av Høiskolen bare ham ud, men afløstes snart af deres ældre Vaapenbrødre, der kappedes om at vise den Afdøde den siste Ære. Samtlige tilstedeværende Officerer ved Militair-Etaten og Borgerbevæbningen, Borgerskolens Bestyrere, Lærere og ældste Elever, Krigsskolen, en stor Mængde Embedsmænd og Borgere, uagtet det meget slette Veir, fulgte Toget. Ved Graven talte presten Schydtz og et Chor av Officerer afsang, under Accompanement af Basuner, sangen «Ak tungt for Tanken er at fatte».

Norskt Militairt Tidsskrift for 1832 (2. bind, 4. hefte) bringer følgende nekrolog over generalmajor Kaltenborn:

«Den Mand hvem dette Tidsskrift fornemmelig skylder sin Tilværelse, hvis Iver for al Oplysnings Fremme ogsaa fremkaldte den Forening som ved Tidsskriftet stræber at yde nogle, om ogsaa kun ringe, Bidrag til den militaire Videnskabeligheds Udbredelse i vort Fædreland: Carl Fredrich Ferdinand Wilhelm Albrecht Kaltenborn, — er ikke mere iblandt os.

Vort Tidsskrifts foregaaende Hefter have været pyntede med Bidrag fra hans Haand. Det er en sørgelig Erstatning for Savnet af disse, det nu har at byde sine Læsere, ved at optage hans Nekrolog. Udgiverne holde sig dog forvissede om at det ikke vil mishage Læserne at finde et Blad fra en saa kjær Grav henlagt som et svagt men kjærligt Mindetegn i dette Hefte.

Kaltenborn blev født i Drammen den 7de November 1785. Faderen, tilsidst Generalmajor og Chef for Det 1ste Agershuusiske Infanteriregiment, Carl Friedrich von Kaltenborn, døde i Christiania i Mars 1800, og Moderen, Sophia Catharina Kaltenborn, f. Lorenz, i København i November 1820.

Trængte vor nu afdøde Kaltenborns Værd til aa understøttes ved forudgangne Forældres, da vilde denne Understøttelse i fuldt Maal kunde hentes saavel av hans sjeldne Faders udmærkede hæderlige Liv som af hans brave Moders stille Vandel. Men Manden er selv sit Værds Skaber, og vor Afdøde trænger ikke til borget Glands fra Forfædres Grave.

Sin første Opdragelse og Uddannelse for den Stand hvis Hæder og Pryd han siden blev, nød han i den Norske Militaire Mathematiske Skole i Christiania hvis daværende Bestyrer, nu Statsraad m.m. Diderich Hegermann, med faderlig Omhu veiledede den haabefulde Yngling. Den 1ste Juni i Aaret 1800 blev han udnevnt til Officier og ansat som Fændrik i det Norske Jægercorps. Aar 1802 ble han Secondlieutenant, og Aaret efter Premierlieutenant ved det Jydske Skarpskyttercorps. Med dette Corps marcherede han til det i Holsteen sammendragne Armecorps og forblev der til Aaret 1807. Som Adjutant hos den for Bornholm udnevnte Gouvernør reiste

han 1808 over til denne Øe hvor Inspektion og Commando over de derværende lette Tropper bleve ham overdragne. Under sit Ophold paa Bornholm blev han udnævnt til Adjoint i Generalquartiermesterstaben.

En Lys Aand, et ædelt Hjerte, sjelden Duelighed i sit Fag, en elskværdig Omgangstone og et saare fordeelagtigt Udvotes, alle disse Egenskaber fandtes forenede hos vor Kaltenborn, og skaffede ham overalt Foresattes og Kameraters Kjærlighed og Agtelse.

Varmt elskede han sit Fødeland, — fra Danmarks venlige Sletter stirrede hans Blik længselsfuldt op mod dets granklædte Fjelde. Et av hans inderligste Ønsker blev opfyldt da han i Aaret 1812, som Capitain og Divisionsadjutant i den norske Stab, atter hilsede sin Barndoms kjære Tomter. Hans Værd og Dygtighed blev snart kjendt. Hurtigt steg han nu fra den ene Hæderspost til den anden. Den 21de October 1814 blev han naadigst udnævnt til Major og Overadjutant i Generalstaben, den 19de September 1817 til Oberstlieutnant, den 8de August 1820 til Oberst, den 4de Juli 1823 til Generaladjutant og endelig den 24de Juni 1828 til Generalmajor, Generaladjutant for Armeen og Chef for Generalstaben. Disse raske Forfremmelser, især til den sidste høivigtige Post, vare ham kjære og umistelige Beviser paa kongelig Naade og Tillid, og de vare ikke de eneste han modtog. Han hædredes tillige med Udnævnelse til Ridder av Sværdordenen og til Kabinetsskammerherre hos H. M. Kongen, og vor Afdøde hædrede ikke mindre, ved sin hele Færd, de Ærestegn der prydede ham. Det Kgl. Svenske Krigsvidenskabs-Academie optog ham blandt sine Medlemmer.

Hæderstegn og Æresposter ere ikke altid ubdragelige Kjendetegn paa Mandens Værd, men der hvor de ere forenede med talrige og utvetydige Beviser paa Medborgeres almindelige Tillid og Høiagtelse, der synes de dog somoftest at maatte betegne den sande Hædersmand. Dette var Tilfældet hos vor Hensovede. Ved Medborgeres hædrede Tillid ofte kaldt til Deeltagelse i gavnlige og viktige Foretagender var hans Virksomhed ikke indskrænket til hans egentlige Embedskreds alene, og overalt viste den sig lige utrættelig, lige ufortrøden og redelig, overalt ytrede hans lyse Forstand og blide Humanitet dens velgørende Indflydelse.

Til samme Tid som grundet Haab om raske Fremskridt paa Ærens Bane oprandt for vor Afdøde, aabnede Kjærligheden ham de glædeste Udsigter til en Fremtid, fuld av huusligt Held og tillige riig paa alle Livets udvotes Goder, ved at forene ham med en ligesaa elskværdig som ædel Hustru. Det var i Aaret 1815 at han indtraadte i Ægteskab med Enkefrue, Grevinde Karen Knuth, en værdig Datter af den almeenagtede ædle Olding Marcus Gjõe Rosenkrantz. I dette Ægteskab blev han Fader til fire Børn, tre Sønner og en Datter.

See vi vor Kaltenborn, midt i den kraftige Manddomsalder, i fuld Besiddelse af sin Konges Tillid, i en høi og vigtig Embedspost, almeent agtet af Medborgerne, og elsket af Enhver hvem nærmere Forhold lode kaste et dybere Blik ind i hans ædle Hjerte, lykkelig i høi Grad som Mand og Fader: da maae vi fristes til at ansee ham som en af Lykkens faa udkaarede Ynglinge. Og dog var vor Afdøde i den senere Tid, mindre end lykkelig. Livets Sorger vidste ogsaa at bane sig Vej til hans Hjerte. Sygdom trængte ind i hans kjære huuslige Kreds, Forventninger — velgrunnede efter menneskelig Beregning — til hvilke han med Tryghed havde knyttet sit Fremtids Held, forsvandt liig falske irrllys der slukkes idet de have lokket Vandreren i Sumpen, — Bekymringer af det Slags der dybest saare den retskafne fiintfølende Mand, trængte ind i hans Barm, og laae der som stedse gnavnende Orme i den ædle Frugt. Endnu holdt han sit Mod opreist og hans Virksomhed forlod ham ikke, thi fra en huld og elsket Hustrus Læber aandede Religionen sin milde Trøst ind i hans aabne Hjerte. Men nu forenede Sygdom sig med

Sorgeren — og Livet maatte bukke under i den ulige Kamp. Lænet til hendes kjærlige Barm, der i 17 aar trofast havde vandret ved hans Side som hans Livs gode Engel, udaandede han sin ædle Sjæl den 1ste Marts 1832, i sin Alders 47de Aar.

I faa og ufuldkomne Træk have vi antydet Stationerne paa den Afdødes Livsbane, og hans Værk som Menneske, som Borger og som Embedsmand. Men, idet vi med fuld Overbevisning sætte hans Værd saare høit, vilde vi ikke vanhelligt hans Minde ved at fremstille hans Billede som frit for alle Meen, thi han var Menneske, men de vare saadanne som ingen af os Dødelige ere fri for, og som vi med Digteren haabe at en blid Engels forsonende Taare vil udlette af vor Skyldbog histoppe.

I vor Kaltenborn har Fædrelandet tabt en oprigtig ven, en retskaffen og dueelig Embedsmand, den militaire Videnskabelighed en talentfuld og ivrig Befordrer, og Armeen har i ham mistet en Generaladjutant hvis Virksomhed og Retsind den har at takke for mangen gavnlig og velgørende Foranstaltning, ethvert af dens Medlemmer hvis Tarv og Ønsker stemmede med Ret og Billighed, har tabt en varm og ædel Talsmand, og Staden Christiania beklager Tabet af en agtet Borger, en virksom Deeltager i Alt hvad der kunde tjene til at fremme dens Vel.

(Nekrologen som forøvrig udteltes under begravelsen, er forfattet av daværende kaptein Herman H. M. Foss, senere oberstløytnant, stortingsmann, statsråd og formann i Konstitutionskomiteen).

De skuffelser, forventninger og bekymringer som nevnes i nekrologens siste del, har skapt endel hodebry for hans etterkommere og har vært gjenstand for teorier av forskjellig art og tyngde. Det mest sannsynlige her er vel at det dreier seg om at Kaltenborn i 1821 ikke ble sjef for Krigsskolen. For det første kunde det være et naturlig sluttmaal for hans militære karriere, og dessuten finner denne teori noen støtte hos Claus Pavels i hans Dagbogs-Optegnelser i september 1821. Her uttaler han om kong Carl Johan bl.a. følgende: «Allerminst er jeg tilfreds med at han tog Krog fra den militaire Skole, satte Mansbach i hans sted, og forbigikk Kaltenborn». (Uthevelsen er forfatterens).

Kaltenborn giftet seg på Hafslund i Skjeberg den 22. juni 1815 med grevinne *Karen Knuth av Knuthenborg*, f. Rosenkrantz, født i Skjeberg 20. juli 1792 og død i Christiania 27. februar 1837. Hun var datter av amtmann, statsråd Marcus Gjøre Rosenkrantz og hustru Amalia Tugendreich von Barner, og enke etter amtmann, grev Eggert Christopher Knuth av Knuthenborg som druknet i Sarpsfossen i Smålenene 28. mai 1813.

Kaltenborns barn var:

1. *Carl Marcus Ferdinand Kaltenborn*, f. 30. mars 1816 og døpt 14. juni s.å. i Akershus slottskirke av slottspresten Claus Pavels. (Se om dåpen i Pavels «Dagbogs-Optegnelser 1816»). Det fremgår av skifterettsprotokollene fra denne tiden, at Carl Marcus Ferdinand har levet og været arving såvel under skiftet etter faren i 1832 som i 1837 da morens bo ble skiftet. Han var i 1837 21 år gammel. Nærmere opplysninger om gutten eller om hans senere skjebne finnes ikke og dette tross inngående granskninger. Slektens medlemmer vet intet av autentisk art, og min henvendelse til familien Knuth i Danmark har også vært uten resultat.
2. *Otto Anton Fredrik Kaltenborn*, f. i Christiania 21. desember 1818, død sammesteds 5. juli 1868. Cand. jur. 1842, kopist i Indredepartementet 1852—54, fullmektig i samme departement 1854, byråsjef s.å. og til 1865 da han ble byfoged i Bergen. Etter 10 måneders embetstjeneste ble han — på grunn av sykdom — meddelt avskjed og fikk vartpenger. Ugift.

3. *Axel Thjodolf Kaltenborn*, f. i Christiania 21. januar 1820, død 19. mars 1856. Premierløytnant og adjutant ved Krigsskolen i Christiania.

Ved hans død i 1856 inneholdt Christianiaposten for 28. mars følgende nekrolog:

«Axel Thjodolf Kaltenborn var yngste Sønn av Major og Generaladjutant for den norske Armé, C. F. F. W. A. Kaltenborn, død 1832 og hans noen år senere afdøde Hustru Karen, f. Rosenkrantz, der første gang var gift med Amtmand i Agershuus Amt, grev Knuth.

Kaltenborn var født i Christiania i Året 1820, blev, efter at have gjenemgaaet Krigsskolen, den 5te Januar 1840, udnævnt til Secondlieutnant i 2den Agershuusiske Brigade, og den 4de Februar 1850 Premierlieutnant i samme Brigade. Den 1. Marts 1849 blev han tjenestegjørende Officer ved Krigsskolen og Landkadetcorpset i hvilken stilling han tillige i senere Aar forrettet som Adjutant. Han har derhos i flere Aar været ansat som Bibliothekar ved Krigsskolen. Han var gift med Karen Lous der tilligemed tvende Børn overlever ham.

Kaltenborns utrettelige Iver og Interesse for den norske Historie og deraf især Heraldiken, er bekjent nok, og man maa derfor beklage at han skulde bortkaldes før han fik lagt siste Haand paa det Værk han engang bebudede, og som i flere Aar har været et av hans kjæreste Ønsker, nemlig Udgivelsen af hans Samlinger af «Familie-, Stats- og Stadssigiller». Det eneste han i den Retning under Navn har offentliggjort, nemlig tvende udmærkede Afhandlinger «Om norske Byers Vaapen eller Stadssegl», findes i Norsk Folkekalender for Aarene 1854 og 1855.

Med samme Iver omfattede han Nutidens borgerlige og militære forhold. Hans Deltagelse i Drøftelsen av Dagens Spørsmaal har Christianiaposten at takke for flere værdifulde Oplysninger som den har været i Stand til at forelægge Almenheden.

Kaltenborns ædle og elskelige Character vandt ham mange Venner hvorom ogsaa hans Jordefærd den 26. Marts bar et talende Vidnesbyrd, — ligesom han ogsaa i høi Grad var agtet og elsket af sine Vaabenbrødre, ældre og yngre, baade for sin Retsindighed og aabne Færd som for den Dygtighed og Nidkjærhed han i sin Embedsstilling stedse lagde for Dagen, hvorfor ogsaa hans ædle Minde med Venskab og Erkjendtlighed lenge vil bevares».

Joh. K. Bergwitz uttaler i sitt verk om Kongsberg (1924, under avsnittet Kongsberg Vaaben) og i forbindelse med Kaltenborns nevnte avhandling om norske byers våpen: «Disse avhandling er et ytterst sjeldent verk å finne i våre dager, og forfatteren i det nevnte emne var en tidlig, allerede i 1856 avdød premierløytnant A. Th. Kaltenborn (f. 1820). — Han synes å ha foretatt omfattende studier i emnet, og det heraldiske fag mistet i ham utvilsomt en betydelig kraft som kunde ha drevet det vidt på området, om han ikke så ung var død fra det hele». Om Kongsberg byvåben (1791, Magistratsegl) sier Kaltenborn i den nevnte avhandling:

«Kongsbergs Vaaben er temmelig sammensat, og er derfor ei godt at angive en smuk Colorering for. Imidlertid synes mig at det maate blive ret vakkert dersom man gjorde Bunden rød, gav Manden blaa kjortel, et sølverne Sværd i den ene Haand og en gylden Vægt i den anden. De vedstaaende Scener maate blot antydes i mørk beskygget tegning».

Kaltenborn ble 29. mai 1852 gift med *Karen Lorentze Lous*, født 12. juli 1829, datter av kommandørkaptein Søren Lorentz Lous og hustru Karen Dorothea, f. Nørgaard. (Hun giftet seg 2. gang 28. juni 1858 i Bergen med skattefoged *Bendix Plesner*). Barn:

a. *Karen Louise*, født 12. juni 1853, gift 11. november 1872 med skolebestyrer *Niels Aars Nicoláysen*, f. 22. mars 1840. (Bergen). Barn:

1. *Axel Tjodolv Kaltenborn Nicolaysen*, f. i Bergen 11. juni 1874, teknisk utd. Leipzig, vei- og broingeniør Texas, U.S.A. 1903—15, stadsingeniør Tromsø 1917, død i Tromsø 20. mai 1923. Gift 1) 5. desember 1902 med *Caroline Smith-Sivertsen*, f. 20. oktober 1876, død 12. juni 1904 og 2) 23. mars 1908 med *Olinde («Oli») Bataille*, f. 23. juni 1885, død 24. desember 1933. Samtlige begravet på Solheim kirkegård i Bergen.

2. *Lorentz Nicolaysen*, f. i Bergen 10. februar 1877, student, merk. utd. (spesielt sjøassuransé) kontorsjef Norske Lloyd i Bergen 1912, direktør i Norske Lloyds sjøforsikringsavd. i Oslo 1917, død i Oslo 5. februar 1926. Gift 4. mars 1910 med *Augusta Grimelund*, f. 11. april 1875, død 30. juli 1946. Begge begravet Vestre Gravlund, Oslo.

3. *Anna Benedicte Nicolaysen*, f. i Bergen 28. okt. 1880, bor i Oslo. Haltings Akademi 1899, g. 11. sept. 1901 med *Wilhelm Gabriel Heiberg Lie*, f. 2. november 1877, student 1895, Krigsskolens nederste avdeling 1896, o.r.sakfører 1899, magistratsekretær Bergen 1901, kemner s.s. 1916, riksmeglingsmann 1921, finansborgermester Bergen 1923, død 3. mars 1935. Han ligger begravet på Solheim Kirkegård, Bergen.

4. *Niels Aars-Nicolaysen*, f. i Bergen 14. januar 1885, student 1903, cand. med. 1909, ass.læge ved dr. Midelfarts klinikk Eauclair, Wisconsin 1911—1914, reservelege Rjukan 1914—18, reservelege kir.avd. Haukeland Sykehus, Bergen 1918—22, dr. med. 1923, privatpraktiserende kirurg Bergen 1922—58, død 19. januar 1958, begravet på Solheim kirkegård, Bergen. Gift 9. mars 1911 med *Marie («Mimi») Koren*, f. 10. mai 1887.

b. *Otto Ferdinand Kaltenborn*, f. 22. juni 1855, hadde skipperskole og serti-fikat som koffardikaptein i utenriksfart. Han førte flere skip fra Bergensrederier, men bega sjøen omkring 1890. Drev en kort tid kullforretning i København og var så noen år inspektør hos hoffbaker Olsen s.s. Startet 1902 egen agenturforretning i Bergen. Da han i 1914 under krigen fikk ødelagt sine utenlandske forretningsforbindelser, gikk han over til assuransemegling og var fra 1916 og til sin død 1. juni 1918 direktør for Norske Forenede Livsforsikring, Bergen. Han ble 25. april 1887 gift med *Agnes Giertsen*, f. 11. oktober 1866 i Bergen og død s.s. 27. juni 1924, datter av kjøpmann Rasmus Giertsen og frue i Bergen. Barn:

1. *Axel Tjodolv Kaltenborn*, f. 6. april 1888, døde 30. august 1939 i Kobe i Japan. Skipskaptein på båter fra Bergensrederier (Christie, Gilbert og Gran Kahrs) og A. F. Klaveness, Oslo. For sistnevnte rederi førte han i 10 år og til sin død i 1939 M/S Somerville. Medlem av Norges Skipsførerforbunds representantskap fra 1929—33. Under den første verdenskrig førte han M/S Henrik Lund som ble det første torpederte skip i denne krig. Gift 6. april 1916 med *Wilhelmine*

(*Willen*) *Platou*, født 29. juli 1890 i Tønsberg, datter av kommandørkaptein Christian Stoud Platou og hustru f. Smith, Horten, bor i Oslo. Barn:

a. *Ferdinand Otto Kaltenborn*, f. 24. oktober 1918 i Bergen, student 1938, kursus Statens Politiskole 1940, cand.philol. 1947, pedagogisk seminar 1948. I studietiden 1 år i Akers Sparebank, 4 år i Oslo og Aker politi, lærer ved Ringebu realskole og gymnas 1944—46, lektor ved Ris skole (midlert.) 1946—50, programsekretær i B.B.C., London, 1950—52, redaktør og kontorsjef i Norges Kjøpmannsforbund 1952—54, adm. direktør s.s. 1954—57. Lektor Ris skole, Oslo fra 1957. Medlem av arbeidsutvalget for dannelsen av Norsk Akademikersamband 1949—50. Formann Oslo Krets av Norsk Lektorlag 1949—50 og 1961—64. Ordfører Norsk Lektorlags representantskap 1962—64. Innehaver av Krigsmedaljen. Gift 9. august 1941 med *Wenche Brüggemann Beichmann*, født 29. april 1919 i Oslo, datter av jernbanedirektør Nicolay Beichmann og hustru, f. Holst. Bor i Oslo. Barn:

1. *Axel Beichmann Kaltenborn*, f. 9/11 1943 i Oslo, student 1963, Oslo.
2. *Kirsti Beichmann Kaltenborn*, f. 2. august 1945 i Ringebu, student 1963, Oslo.

b. *Christian Fredrik Stoud Platou Kaltenborn*, f. 14. mars 1921, student 1941, Treiders Handelsskole, studentlinjen 1942, øss. i Statens Pensjonskasse 1942—45. Under krigen medlem av D 13's slippgjeng. Fange Grini 1944—45. Salgssjef i Sterling Kosmetikk A/S 1946, i Wallco Kjemiske Industri 1947, disponent i Wallco 1948. 1953 disponent i Norsk Astra og Norsk Landbrukskjemisk A/S. Fra 1964 adm. direktør og styremedlem i de nevnte selskaper. Gift 7. desember 1946 med *Inger Marie (Liljan) Jersin*, f. 20. oktober 1921, datter av overveterinær Ludvig Jersin og hustru f. Traae. Bor i Oslo. Barn:

1. *Christian Fredrik Kaltenborn*, f. 7. juni 1948.
2. *Peter Kaltenborn*, f. 8. april 1951.
3. *Kim Inge Kaltenborn*, f. 30. mars 1958.

2. *Ferdinand (Ferry) Otto Kaltenborn*, f. 4. februar 1892 i Bergen, bor s.s. Handelsskole, 2 års opphold i Chicago. Gikk i 1912 inn i sin fars agenturforretning i Bergen. 1916—21 distriktssjef i Norske Globus Forsikrings A/S, Bergen. 1921—39 agent for Bergens Brand, Bergen og Minerva og Viking, Oslo. 1939—60 akkvisisjonssjef i Æolus, Bergen. Fratrådte i 1960. Gift 1) 1. august 1918 med *Edith Myhre*, f. 21. januar 1901, datter av direktør Jacob Myhre, København. Ekteskapet oppløst i 1923. 2) 9. januar 1928 med *Karen Sofie von Erpecom*, f. 8. januar 1903, død 19. juli 1950, datter av bakermester og senere fabrikkieier Georg von Erpecom, Bergen og frue. 3) 28. mars 1952 med *Tut Hanssen*, f. *Willumsen*, f. 12. mai 1899, datter av assuransedirektør i København, Julius Mathias Willumsen og frue.

Barn i første ekteskap:

a. *Hugo Kaltenborn*, f. 25. juni 1919 i Bergen, bor s.s. Interiørarkitekt. Gift 27. mars 1951 med *Karen Elise Larsen*, f. 30. juli

1925, datter av fabrikkeier L. Aug. Larsen og frue, Bergen. Barn:

1. *Lars Kaltenborn*, f. 14. februar 1952.

2. *Elisabeth Kaltenborn*, f. 15. mars 1956.

- b. *Agnes*, født 25. desember 1921, gift 20. august 1943 med økonomisjef *Knut Veibye Hjortdahl*, f. 23. oktober 1919, bor Røa, Oslo. Barn:

1. *Per Hjortdahl*, f. 26. februar 1946.

2. *Lise Hjortdahl*, f. 24. mars 1949.

Barn i annet ekteskap:

- c. *Karen Sofie*, f. 27. januar 1930, student 1948, gift 23. juni 1951 med arkitekt *Geir Lehmann Grung*, f. 23. desember 1926, bor i Bærum. Barn:

1. *Tiril Grung*, f. 9. juli 1953.

2. *Lin Grung*, f. 28. mars 1957.

- d. *Maren*, født 29. februar 1932, gift 18. september 1953 med cand. jur., souschef i Bergen Fiskeindustri *Helge Schjøtt*, f. 1928.

Barn:

1. *Camilla Schjøtt*, f. 21. september 1956.

2. *Helge Ferdinand Schjøtt*, f. 28. oktober 1958.

3. *Agnes Alvilde (Aggi)*, f. 4. februar 1892, gift 1) i 1916 med fabrikk-eier i Stavanger, *Sverre Bjelland (1891—1918)*. 2) 1. mars 1923 i Bergen med overlege *Daniel Armauer-Hansen*, død s.s. i 1950.

Barn i første ekteskap:

- a. *Inger Sofie Bjelland*, f. 12. april 1917, gift 1) 25. september 1937 med sivilingeniør *Harald William Weedon*, omkommet under krigsforlis 13. februar 1944. 2) 21. oktober 1947 med disponent *Rasmus Figenschou*, f. 3. november 1917. Ekteskapet oppløst 1961.

- b. *Signe Bjelland*, f. 22. april 1919, gift 25. mars 1941 i Bergen med høyesterettsadvokat, dispachør *Henrik Ameln*, f. 27. juli 1910.

Barn i annet ekteskap:

- c. *Johanne Margrethe Armauer Hansen*, f. 1. juni 1924, gift 1. oktober 1947 med den franske maleren *George Patriz*, professeur en Estetic, Paris, f. 25. mai 1919. (Paris).

4. *Karen*, f. 9. mars 1898, gift i Bergen 28. mai 1921 med kjøpmann *Truls Troye*, f. 3. april 1895. Barn:

- a. *Karen Margrethe Troye*, f. 28. februar 1922, g. 28. mai 1943 med skipsmegler *Thor Christian Borch*, f. 2. juni 1918. (Oslo).

- b. *Johan Kaltenborn Troye*, f. 6. mars 1927, gift 11. september 1951 med *Emma Inni Georgine Mowinckel*, f. 20. mai 1928. (Bergen).

-
4. *Sophie Louise Kaltenborn*, født 1821, gift 1844 i Danmark med professor i Norge, dr. med., første livmedikus, *Frants Christian Faye*, født 1806, død 1890. Hun døde 1867. Sønn:

Anton Ludvig Faye, f. 23. oktober 1845, dr. med. sanitetsoberst, g. 1885 med *Angelique Constanse Trampe* (1866—92).